Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 103 (2105) ♦ Середа, 9 червня 1999 року ♦ Ціна договірна

Парламентська хроніка

Нема науки для Мінфіну

Ранкове і денне засідання 8 червня

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Верховна Рада цього дня заслухала і обговорила інформацію Кабінету Міністрів про стан фінансування науково-технічної сфери. Перед народними обранцями виступили міністр фінансів Ігор Мітюков, голова Державного комітету з питань науки та інтелектуальної власності Станіслав Довгий та міністр освіти Валентин Зайчук. Ігор Мітюков самокритично визнав, що у першому кварталі на потреби науки уряд, по суті, не направив жодної копійки, а не те що гривні. Але запевнив, що в другому кварталі усе надолужить і профінансує повністю потреби науковців.

(Закінчення на 2-й стор.).

Відставка уряду не на часі

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко звернувся до керівників фракцій із проханням не розглядати 16 червня питання про відповідальність уряду і перенести його як мінімум на липень. Аргументи такі. Нині потребує законодавчого врегулювання ряд важливих питань — затвердження в цілому Бюджетного кодексу, який після прийняття у першому читанні бюджетний комітет доопрацьовує спільно із Кабінетом Міністрів, Податкового кодексу та Бюджетної резолюції. На думку керівництва парламенту, розгляд наступного сесійного тижня (нинішнього — депутати працюють у комітетах ВР) питання про відповідальність уряду негативно впливатиме на розв'язання питань економічного спектра. Отож із фракціями, які ініціювали внесення до порядку денного сесії питання про відповідальність Кабміну, буде проведено відповідні переговори і консультації.

9 червня

✔ *1668 р. Петра Дорошенка обрано гетьманом України.*

✔ *1847 р. Цар Микола I ухвалив вирок про віддання Тараса Шевченка в солдати із забороною писати й малювати.*

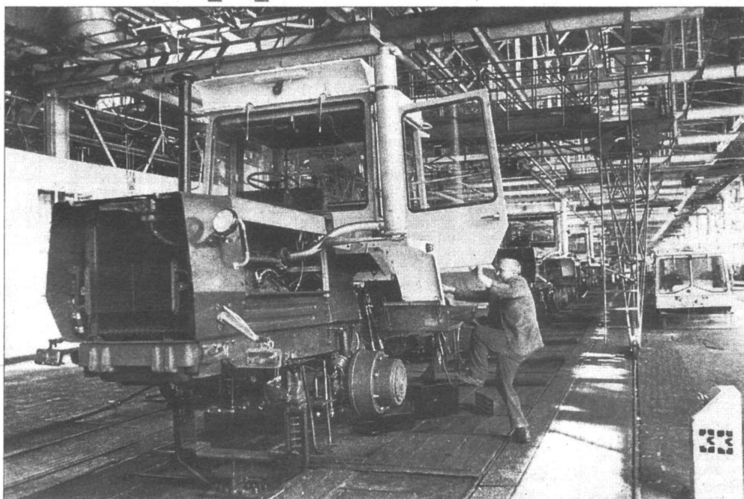
✔ *1995 р. У Сочі президенти України та Росії підписали угоду про роздільне базування Чорноморського флоту Росії та Військово-Морських сил України, а також про розподіл майна ЧФ.*

МОДЕРН ВІД ХАРКІВ'ЯН

На традиційну виставку «Агро-99» один із найбільших вітчизняних виробників сільгосптехніки Харківський тракторний завод представив не лише ХТЗ-17021 з двигуном німецької фірми «Дойц» (яких на ланах України працює майже 1300), а й невідомі нашим аграрникам сільськогосподарські новинки. Перш за все принципово новий трактор, ходова система якого не на двох, а уже на чотирьох гусеницях. Його використання дасть змогу починати весняно-польові роботи в більш ранні терміни.

Не менше, мабуть, здивує землеробів вітчизняний трактор ХТЗ-100, який має замінити на обробітку цукрового буряку Т-70, що відомий серед механізаторів як «молдованин». Чекають на відвідувачів у павільйоні Харківського тракторного й інші технічні сюрпризи: зручніші й комфортніші кабіни, нарешті обладнані кондиціонерами; конструкторські нововведення в трансмісійних, ходових системах тракторів з маркою ХТЗ. І, звичайно, перший український міні-трактор з двигуном від танкобудівного заводу імені Малишева.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Хижаки в натовпі жертв

11

Нам «Малева» мало! – сказав «Аеросвіт»

15

Врожай-99

Коровай за попередоплатою

У Криму із майбутнього хлібного врожаю на корені заздалегідь закуплено більш як 300 тисяч тонн зерна — половина того, що передбачається зібрати на півострові. Ще 240 тисяч тонн збіжжя піде на внутрішньогосподарські потреби. Питання «як поповнити регіональні засіки?» залишається відкритим.

Виставки

Експозиція — клас, а в полі — атас

О цій порі село Чубинське Бориспільського району, що на Київщині, традиційно перетворюється на такі собі аграрні «Нью-Васюки». Від сьогодні впродовж п'яти днів тут знову триватиме щорічна міжнародна виставка «Агро».

(Закінчення на 16-й стор.).

У номер

Із державним візитом

Сьогодні в Україну з державним візитом прибуває Президент Болгарії Петр Стоянов. Заплановано його зустрічі з Головою Верховної Ради України Олександром Ткаченком, Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком. Після зустрічі П. Стоянова з Л. Кучмою відбудуться українсько-болгарські переговори та підписання двосторонніх угод. У четвер вранці Президент Болгарії прибуде до Одеси, де зустрінеться з главою Одеської облдержадміністрації Сергієм Гриневецьким та міським головою Русланом Боделаном. Плановано зустріч П. Стоянова з громадянами України болгарського походження.

Спробуй і виграй!

Триває передплата газети «Голос України» на друге півріччя 1999 року. Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заохочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на 6 місяців — до кінця року, необхідно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Передплата-99». Розігруватимуться найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

20. АТ «Імпульс» (голова правління Євген Борщ) —електросепаратор, апарат дистилятор, електромлинок побутовий.

21. ТОВ «Іскож» (директор Володимир Баранов) —відрізи вінілтекстину, шланги для поливу.

22. ВАТ «Бердичівська фабрика одежі» (голова правління Григорій Таран) — швейні вироби.

23. Донецькому інформаційно-правовому центру «Юрпрес» (генеральний директор Олександр Кучинський) —комплект книг з кримінальної тематики.

24. Кальміуський паланці Українського козацтва (головний отаман, генерал-хорунжий Українського козацтва Микола Пантелюк) — продуктові набори.

Нагадуємо, що в розіграші заохочувальних призів візьмуть участь і ті, хто передплатив «ГУ» одразу на весь рік (копії їхніх передплатних квитанцій зберігаються у редакції). Поспішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Строки передплати обмежені. Спробуйте своє щастя і в розіграші заохочувальних призів. Стежте за наступними номерами «ГУ», де буде продовжено список призів і наших спонсорів. Нехай вам щастить!

Передплата-99

❍ *У Херсоні затримано голову військово-лікарської комісії, котра отримала 600 доларів хабара від місцевого жителя за відстрочку від призову.*

❍ *Через відключення циркулярного насоса знижено потужність третього блоку Рівненської АЕС.*

❍ *На Сімферопольській тютюновій фабриці внаслідок вибуху гранати, що була в тюку з тютюном, постраждали 4 особи.*

P.S.

У номер

✓ Київ

Мороз проти ЦВК

Приводом для проведення в понеділок пресконференції в агентстві УНІАН, а трохи пізніше розгляду справи в Верховному Суді України стало залишення без задоволення ЦВК звернення уповноваженої особи Соціалістичної партії України (СПУ) Галини Гармаш з проханням видати додатково 200 тисяч бланків підписних листів.

Річ у тім, що ЦВК постановила для всіх уповноважених осіб, що представляють претендентів на кандидата у Президенти України, видати 60 тисяч підписних листів, що, за розрахунками, дає можливість забезпечити збирання 1 млн. 200 тисяч підписів виборців на підтримку кожного з претендентів. Пізніше ЦВК частково задовольнила прохання, і було прийнято постанову про видачу додатково 50 тисяч бланків підписних листів.

Але після цього в ЦВК були подані повторні звернення з проханням видати ще 150 тис. підписних листів. Після чергової відмови 3 червня ц. р. претендент на кандидата у Президенти України, народний депутат України, голова СПУ Олександр Мороз звернувся до Верховного Суду України з відповідною скаргою. Як пояснив Олександр Мороз на прес-конференції, а уповноважена особа СПУ підтвердила ці твердження в судовому засіданні, свої вимоги про додаткові підписні листи вони мотивують тим, що, по-перше, видача 110 тисяч бланків за потреби 260 тисяч обмежує конституційні права претендента на кандидата у Президенти України і ставить під загрозу зриву вчасний збір потрібної кількості підписних листів виборців.

Однією з причин цього є те, що наданих підписних листів вистачить лише за умови, якщо один підписний лист використовувати в декількох населених пунктах, а це порушує вимоги п. 5 ст. 27 Закону України «Про вибори Президента» (в одному підписному листі мають бути підписи мешканців лише одного населеного пункту). Адже підписний лист складається з 20 граф, а в населеному пункті конкретного кандидата можуть підтримати лише кілька осіб. Були й інші доводи, але під час розгляду справи в Верховному Суді України суддя Володимир Садовенко саме на цьому акцентував увагу, отож за браком необхідних доказів слухання справи було перенесено на вівторок.

Як вирішиться справа, читач обов'язково дізнається з наших наступних публікацій.

Суд — за межі Києва

Народний депутат Григорій Суркіс, який балотувався на пост київського голови, а також ряд народних депутатів звернулися до голови Верховного Суду з проханням перенести за межі Києва розгляд позову Г. Суркіса про визнання виборів столичного голови недійсними.

✓ Сан-Франциско

Слухання у справі Лазаренка відкладено

На два тижні відкладено в США слухання справи про видання швейцарському правосуддю екс-прем'єр-міністра України Павла Лазаренка, якого обвинувачують у відмиванні грошей, отриманих незаконним шляхом. Як повідомила газета «Сан-Франциско Кронікл», тепер П. Лазаренко має постати перед федеральним судом США 21 червня. Як повідомлялося раніше, Швейцарія також видала міжнародний ордер на арешт екс-прем'єра України.

✓ Фотофакт

До стін парламенту прийшли науковці. На сесії ВР саме у рамках дня уряду розглядалося питання вітчизняної науки.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Нема науки для Мінфіну

Ранкове і денне засідання 8 червня

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

Проте, як повідомив міністр освіти Валентин Зайчук, в Україні сьогодні готують аспірантів і докторантів більше, аніж за часи Радянського Союзу.

Щоправда, голова Рахункової палати Валентин Симоненко у своєму виступі зауважив, що якби кошти Інноваційного фонду використовувалися за призначенням, то наука отримала б додатково фінансування в розмірі триста мільйонів гривень. Водночас Валентин Симоненко вважає, що потрібно переглянути кількість програм, які фінансуються з державного бюджету і зекономлені кошти використати на фінансування пріоритетних напрямів науки. Ігор Мітюков хоч і стверджував, що на фінансування науково-технічної сфери пішло 1,36% від валового внутрішнього продукту, насправді виділено коштів майже на чверть менше, аніж це передбачалося державним бюджетом. Як голова Комітету з питань науки і освіти ВР Володимир Семиноженко вважає, що для розвитку науки потрібно розширити законодавчу базу, прийняти низку нормативних актів.

Проте, як наголосив у своєму виступі президент Національної академії наук України Борис Патон: «Наука сьогодні заледве дихає, оскільки у зарплаті і стипендіях держава заборгувала академічним інститутам двадцять шість мільйонів гривень. Тобто з початку року заборгованість зросла на 8,5 мільйона. А фінансування наукових установ у межах ліміту, виділеного Мінфіном, не вистачає навіть на виплату зарплати науковцям. Тому чимало наукових установ змушені працювати за скороченим графіком, шукати інші можливості для свого виживання».

Підсумки розмови у заключному слові підбив Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко.

Однак жоден проект постанови не набрав необхідної кількості голосів, а тому сесія доручила допрацювати проекти постанов голові Комітету з питань науки та освіти Володимиру Семиноженку і винести на розгляд народних депутатів наступного тижня.

Володимир КОРОЛЮК.

Не такий страшний вовк, як його малюють

Розмови про якісь заколоти чи перевороти безпідставні

Сьогодні жодних підстав для відставки уряду немає. І її ініціаторам неможливо знайти 226 голосів для результативного голосування. Про це заявив заступник Голови Верховної Ради України Віктор МЕДВЕДЧУК.

На думку В. Медведчука, ще можна було б посперечатися у прогнозах, якби минулого тижня парламент проголосував запропоновані ініціаторами відставки уряду зміни до Регламенту: щоб голосування з цього питання (як і з подолання президентського вето) проходило не поіменним, а відкритим голосуванням. Однак цей проект постанови набрав лише 111 голосів (для порівняння: за внесення до порядку денного питання про недовіру Кабінетові міністрів зібрано 153 підписи).

Інша репліка, яку категорично заперечив на прес-конференції в парламенті В. Медведчук як досвідчений юрист, — це пропозиція-заклик окремих політичних сил до Олександра Ткаченка залишити посаду Голови ВР до президентських виборів, бо він вирішив балотуватися. «Я не бачу ніяких законодавчих підстав, які заважали б главі парламенту брати участь у президентській кампанії і щоб при цьому він мусив залишити свою посаду, — наголосив заступник глави. — Таких застережень, заборон немає з боку жодного законодавчого акта: ані закону про вибори Президента, ані Конституції. І тому Голова ВР, як і будь-який громадянин, має право виборювати найвищу посаду в державі, не залишаючи свого робочого місця. До речі, таких законодавчих заборон немає не лише стосовно глави парламенту, а й діючого Президента України».

І нарешті третє спростоване В. Медведчуком побоювання: чи не можна розцінювати міжпарламентську конференцію «Україна—Росія—Білорусь: досвід і проблеми інтеграції», що має відбутися 10—11 червня у Києві, як спробу політичного перевороту? Адже одне із винесених на її розгляд питань — досвід становлення і перспективи розвитку союзу Росії та Білорусі. Як ставиться до проведення такого заходу Президент? За словами В. Медведчука, Президент України має позитивну точку зору на проведення міжпарламентської конференції. Заступник голови парламенту наголосив: передусім планується розглянути питання економічного співробітництва, запозичення законотворчого досвіду. А це не загрожує суверенітету жодної держави. «Тому, думаю, розмови про якісь заколоти, перевороти і т. п. не мають підстав і не можуть мати місця ані з боку виконавчої влади, ані Президента, — запевнив В. Медведчук. — Немає жодних заперечень — ані законодавчих, ані політичних — проти проведення такої міжпарламентської конференції».

Юліана ШЕВЧУК.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

«Про внесення змін до складу Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань дотримання органами державної влади і місцевого самоврядування та їх посадовими особами, Центральною виборчою комісією норм виборчого законодавства під час підготовки і проведення виборів Президента України»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до складу Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань дотримання органами державної влади і місцевого самоврядування та їх посадовими особами, Центральною виборчою комісією норм виборчого законодавства під час підготовки і проведення виборів Президента України такі зміни:

1. Включити до складу Комісії таких народних депутатів України:

ГОЛОВАТОГО Сергія Петровича — група «Незалежні»

СІНЧЕНКА Сергія Григоровича — фракція Комуністичної партії України

ШИШКІНА Віктора Івановича — фракція «Громади»

ПАВЛЕНКА Сергія Григоровича — фракція Партії зелених України

ЗВАРИЧА Романа Михайловича — фракція Народного руху України

МИЧКА Миколу Івановича — фракція «Батьківщина».

2. Виключити зі складу зазначеної Комісії народного депутата України ХМЕЛЬНИЦЬКОГО Василя Івановича, обраного від фракції Партії зелених України.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
3 червня 1999 року.
№ 727-XIV.

Акції

У відповідь — похід

224 гірники шахти «Таловська» ДХК «Краснодонвугілля» вирушили в піший перехід до столиці. Шахтарі вже зневірилися отримати заборговану зарплату на місці і спробують пошукати її біля парадних під'їздів столичних владних структур. У тому числі й біля Мінвуглепрому. Хоча донедавна міністр вугільної промисловості С. Тулуб, побувавши у Краснодоні, спробував розібратися в непростій ситуації, що склалася в холдинзі. У глибині шахт Луганщини шукав шляхи розвитку вугільної галузі й Президент України. Та тільки-но він поїхав до столиці, як гірники вдалися до того самого. Щоправда пішки. Такий похід у відповідь на ці візити засвідчує; «Краснодонвугілля» продовжує залишатися епіцентром протесту гірників.

І в Донецьку застрайкували гірники шахти «Кіровська», які протестують проти закриття вугільного підприємства.

Три спростованих побоювання

Наші країни мають спільні інтереси

10—11 червня у Києві відбудеться міжпарламентська конференція «Білорусь, Росія, Україна — досвід і проблеми інтеграції».

«Хочу, щоб на міжпарламентській конференції було поховано побоювання, що міжпарламентські зв'язки зазіхають на незалежність держав, знищують суверенітет», — таку заяву зробив у ексклюзивному інтерв'ю «Голосу України» народний депутат Сергій Кияшко. Він є координатором міжфракційного депутатського об'єднання у Верховній Раді України «За співдружність суверенних слов'янських держав».

Про те, які саме цілі ставить міжпарламентська конференція, в роботі якої планується участь делегацій не лише Росії, України і Білорусі, а й Югославії, як виникла ідея її проведення і що конкретно дасть Україні цей форум, і була наша розмова.

— Ще в минулому скликанні Верховної Ради України утворилося наше міжфракційне депутатське об'єднання, до якого увійшли понад 120 депутатів. У нинішньому скликанні у складі об'єднання — 170 осіб. Одне із завдань — робота у рамках Парламентських зборів Союзу Росія—Білорусь. А мета — поглиблення інтеграційних процесів у сфері економіки та законодавчих зв'язків парламентів України, Росії, Білорусі та всіх країн СНД. Наприкінці 1997 року нашій українській міжфракційній депутатській групі було надано статус постійного спостерігача у Парламентських зборах Союзу Росія—Білорусь. Такий самий статус має й парламент Союзної Скупщини Союзної Республіки Югославія. Він отримав його на півтора року пізніше, ніж ми.

На осінній сесії Парламентських зборів Союзу Росія—Білорусь було ухвалено рішення виступити співзасновниками, співорганізаторами міжпарламентської конференції. До оргкомітету ввійшли всі керівники парламентів. Очолив оргкомітет Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко. Від Росії до нього увійшли Голова Державної Думи Г. Селезньов, Голова Ради Федерації Є. Строєв, від Білорусі — Голова Палати представників Національних Зборів Республіки А. Малофєєв, Голова Ради Республіки Національних Зборів П. Шипук. Від парламентських зборів увійшов Аксьонов, відповідальний секретар Парламентських зборів Союзу Росія—Білорусь і я, як керівник робочої групи.

— Сергію Миколайовичу, розкажіть докладніше про напрями роботи конференції і наведіть конкретні приклади можливого поглиблення інтеграційних процесів і приклади того, що саме, яке саме законодавство збираються гармонізувати парламентарії України, Росії, Білорусі. Як це позначиться на конкретних громадянах України? Інакше, як то кажуть, справа не варта заходу.

— Перший напрям або група питань стосується економічного співробітництва і поглиблення інтеграційних процесів. Приміром, у рамках парламентського співробітництва Союзу Росія —Білорусь є низка спільних економічних програм. Вони спрямовані на захист навколишнього середовища, розв'язання чорнобильської проблеми, у тому числі й так звані точкові програми. Скажімо, програма дизельного машинобудування. У Мінську працює тракторний завод, у Ярославлі — машинобудівний. Їхня програма співробітництва полягає у спільному створенні тракторів і комбайнів. Чому б і Україні не віднайти свою вигоду у співробітництві, приміром, Авіаційного науково-виробничого об'єднання імені Антонова? Або інших.

Другий напрям — проблеми гармонізації національних законодавств. Приклад — пенсійне забезпечення військовиків. Тепер колишні військові Білорусі і Росії отримують однакову пенсію...

— Якою валютою?

— Своєю національною, але еквівалент однаковий, а українські військові пенсіонери забезпечуються набагато нижче. А був час, коли в Росії пенсіонери отримували на ступінь вищу пенсію, ніж у Білорусі. Тепер планку підняли. Є вигода для конкретної людини? Безперечно. Чому ж громадяни України, колишні військовослужбовці, повинні мати інше пенсійне забезпечення?

Або приклад зі сфери освіти. Росія і Білорусь домовилися про безплатне навчання у вузах громадян цих держав, скасували квотування, встановили, що в державних вузах не обов'язкове платне навчання. Ліквідовано квоти і з працевлаштування. Невже нас це не хвилює? Наприклад, українці—нафтовики Сибіру або Тюмені хочуть повернутися на етнічну батьківщину в Україну. Але в них постає безліч проблем з обміном житла, працевлаштуванням. Подолати ці перешкоди можуть спільні дії парламентів Росії і України. З точки зору державних стосунків це не дає, ймовірно, ні плюсів, ні мінусів, а по-людськи це великий плюс.

— Ідею міжпарламентських зв'язків у такому вигляді сприймають як реальний крок до відтворення СРСР. А тому — насторожено і з побоюванням.

— Це хибна думка. СРСР неможливо відновити навіть теоретично. А процес переходу до співпраці неминучий. Коли порівняти СНД та Євросоюз з СРСР, то Євросоюз —це більше, ніж СРСР, ніж СНД. Але річ не в цьому, міжпарламентська конференція готується не для і не заради створення якогось союзу. В ній беруть участь і готують її з української сторони не так політики, як економісти. У ній зацікавлений і уряд, і голови областей, і податкова адміністрація, і митна служба... Ніхто не висловлюється проти. Адже йдеться про співробітництво. І я хочу, аби на парламентській конференції було поховано побоювання, що міжпарламентські зв'язки, інтеграційні процеси зазіхають на незалежність держав, знищують суверенітет.

— Так, це — головне. Проте хотіла б уточнити роль Югославії в цій міжпарламентській конференції.

— Я вже казав, що парламент Югославії є спостерігачем. Він отримав цей статус іще до бомбардувань НАТО. Не можемо ж ми сказати парламентаріям цієї країни, що, мовляв, бомбардування — причина усунення від роботи спостерігачами. Ми готові прийняти делегацію парламенту Союзної Республіки Югославія. Нашим країнам є про що поговорити.

Розмову вела Світлана ПИСАРЕНКО.

Верховний Суд в суді. Конституційному

Конституційний Суд України розпочав розгляд справи за конституційним поданням Верховного Суду України щодо конституційності статей 19 та 42 Закону України «Про Державний бюджет України на 1999 рік». Підставою для розгляду справи є спір стосовно конституційних повноважень Кабінету Міністрів України обмежувати видатки на утримання судів.

ВС України вважає, що Конституція України та Закон України «Про статус суддів» гарантують незалежність та фінансування і належні умови для функціонування судів і діяльності суддів. Скорочення фінансування судів, яке і без того недостатнє, може паралізувати їх діяльність, що, у свою чергу, поставить під загрозу гарантоване Конституцією України право людини і громадянина на судовий захист.

Чи буде у нас фінансово незалежна судова влада, вирішувати КС.

Борис Олійник: Існує небесне споріднення душ

До 200-річчя з дня народження Олександра Пушкіна

Щонайменше легковажним було б з мого боку давати якісь оцінки і самої особи, і творчості Олександра Сергійовича. Пушкін — постійна опорна величина не лише в російській, а й у світовій словесності. Це —доконаний і завізований історією факт.

Що він важив і важить для України — теж достеменно відомо. Нагадаю, саме Пушкін один з перших назвав тодішню «малоросію» її справжнім, історичним іменем —Україна.

Пушкін двічі удостоїв своїми відвідинами Київ: першого разу в травні 1820-го. Вдруге — в січні—лютому 1821-го.

Травневий заїзд Олександра Сергійовича по дорозі на південь спричинив донос на нього у відповідні силові структури за вільнодумство, на що Олександр І відреагував досить грамотно: «Пушкина надобно сослать в Сибирь: он наводнил Россию возмутительными стихами: вся молодежь наизусть их читает».

Певно, царя вивели з рівноваги такі поетові зауваги:

Владыки! Вам венец и трон
Дает Закон — а не природа.
Стоите выше вы народа,
Но вечный выше вас Закон.

Як бачимо, і в ті часи не всі любили закон, особливо верховенство його, хоч тоді ще не було ні Думи, ні —що найсумніше — Верховної Ради.

На щастя для поета, після уклінних прохань друзів, обійшлося південним вигнанням і заїздом до Києва.

З того часу Україна стала для Пушкіна святом, яке завжди було з ним. І залишається.

Він любив Україну не риторично, не як тимчасово перехожий — вона стала генієм його генія. Олександр Сергійович відчув не лише її незглибиму історію, її республіканське вільнолюбство і вольницю. Він до органіки, до осердя відчув її оксамитову мову, неповторну мелодику, її переливну гнучкість, що відлунює не лише в поемі «Полтава». І це — по якихось короткотермінових одвідинах! Вічний взірець для тих, хто, все життя топтавши ряст в Україні, навіть слів «галушки» і «молодиця» неспроможні вимовити без «акценту».

Немає резону доводити, чи зустрічались особисто два генії — Шевченко і Пушкін. У справді національних поетів, на яких би часових відстанях вони не перебували, існує небесне споріднення душ. На жаль, і спорідненість по недолі.

Ви, певно, зауважили, що в часи крутих переломів, аби змінити саму біологію суспільства і утвердити черговий новий порядок речей, першими виводять на голгофу істинно народних творців, себто, б'ють у корінь. Так було в 20-х роках цього століття, коли реформатори скидали Пушкіна з корабля сучасності — в Росії, а в Україні — самого Шевченка. І нині духовні онуки тих реформаторів знову заміряються на світових геніїв. Господи, їх так і не навчила історія, цих духовних недомірків, що вони лише пил на вітрі, а народи — постійні величини.

За Пушкіним і Шевченком стоять великі народи. А можна сказати і так: за Шевченка і Пушкіна стоять великі народи! І це Істина, яку не дезавуюють ні пігмеї духу, ні бомби і «томагавки».

Заява фракції НРУ у ВР щодо ситуації в електроенергетичному комплексі

Електроенергетичний комплекс держави розпочав підготовку до осінньо-зимового періоду в умовах поглиблення фінансово-економічної кризи, яка вже в листопаді—грудні може призвести до непередбачуваних наслідків в енергетиці і як наслідок — в усій економіці.

Без перебільшення можна сказати, що сьогодні ми, на жаль, не маємо державної енергетичної політики. Національна енергетична програма України на період до 2010 року не виконується і вже сьогодні потребує негайного перегляду згідно зі стратегією розвитку енергетики на період до 2020 — 2030 років, яка не існує взагалі. У зв'язку з загостренням фінансового стану в ядерній галузі, пов'язаного з припиненням поставок компенсаційного ядерного палива з Росії, відсутністю фінансування урядом програм створення ядерно-паливного циклу давно назріла потреба у прийнятті ВР Державної ядерної програми України до 2020 року.

Сьогодні є реальна загроза ядерній безпеці держави, і не тільки з боку об'єкта «Укриття». «Енергоатом» не має ядерного палива для АЕС, а уряд не має коштів для його придбання.

Здійснивши поспіхом реструктуризацію електроенергетики, розпочавши її приватизацію, уряд зупинився на чверть дорозі. ВР неспроможна розглянути та прийняти такі важливі та нагальні закони, як «Про особливості приватизації в електроенергетиці», «Про основні засади функціонування гуртового ринку електроенергії».

Рада енергоринку фактично припинила своє існування. Масові відключення споживачів, масові звільнення та масові порушення кримінальних справ практично щодо всіх керівників створюють загрозу хаосу і не тільки в енергетиці.

Верховна Рада вже двічі впродовж цього сесійного року звертала увагу уряду на критичну ситуацію в енергетиці: у грудні 1998 року постановою «Про заходи щодо забезпечення функціонування паливно-енергетичного комплексу в умовах фінансової кризи» та в квітні 1999 року постановою «Про невідкладні заходи щодо подолання кризи в ядерній галузі». Ситуація, на жаль, продовжує погіршуватися.

Усвідомлюючи наслідки, які можуть мати місце в електроенергетичному комплексі держави в разі невжиття екстрених заходів і з боку уряду, і з боку Верховної Ради, фракція НРУ вимагає негайного розгляду у Верховній Раді питання про ситуацію в енергетиці та звіту уряду з виконання:

1. Національної енергетичної програми на період до 2010 року;
2. Закону України «Про електроенергетику»;
3. Вищевказаних постанов Верховної Ради.

У номер

✔ Белград

Переговори поновлено

У прикордонному пункті Табановіце на сербо-македонському кордоні поновлено переговори між югославською військовою делегацією та представниками НАТО. Тим часом авіація НАТО продовжила бомбардування передмістя Белграда.

✔ Брюссель

Слідом за стегенцями та яйцями — масло

У зв'язку зі скандалом, що триває навколо отруєного діоксином продовольства, уряд Бельгії розпорядився вилучити з продажу масло. Список продуктів, заборонених до продажу, збільшується.

✔ Кельн

Вісімка для ООН

Міністри закордонних справ держав «великої вісімки» провели дводенні переговори з метою розроблення резолюції Ради Безпеки ООН щодо Косово. Досягти спільної згоди було нелегко.

✔ Пномпень

Військовий суд краще

Розпочався суд над одним із колишніх керівників «червоних кхмерів». Польовий командир Нуон Паєт звинувачується в організації убивства трьох західних туристів. У Камбоджі також готується процес над двома головними злочинцями революції 1975—1979 років, в якій загинуло майже 2 млн. осіб. ООН наполягає на тому, щоб організаторів геноциду судив Міжнародний трибунал. Пномпень віддає перевагу камбоджійському військовому суду.

✔ Душанбе

Віч-на-віч

Зустріч Президента Таджикистану Емомалі Рахмонова і лідера Об'єднаної таджицької опозиції (ОТО) за формулою «віч-на-віч» відбудеться найближчим часом. Конфлікт між урядом і опозицією виник 24 травня після рішення НАТО про зупинення діяльності своїх представників у Комісії з національного примирення як реакції на повільний хід реалізації Загальної мирної угоди.

✔ Делі

Крок до примирення

Індія згодилася розпочати мирні переговори з Ісламабадом з урегулювання ситуації у Кашмірі та запропонувала главі МЗС Пакистану Сартаджу Азізу відвідати з цією метою Індію 12 червня. Втрати військ Індії у пакистано-індійському збройному конфлікті, що триває майже місяць, на низці ділянок лінії фактичного контролю в Кашмірі — не менш як 160 осіб убитими і кілька сотень пораненими, Пакистану — 15 військовослужбовців.

✔ Семипалатинськ

З обміну багатим досвідом

13 червня до Семипалатинська вирушає група японських експертів, яким належить розробити програму надання допомоги мешканцям цього колишнього ядерного полігону СРСР на території нині незалежного Казахстану. У складі місії з 13 осіб будуть і представники зовнішньополітичного відомства, і фахівці низки науково-дослідних центрів Хіросіми та Нагасакі, які нагромадили багатий досвід розв'язання проблем, пов'язаних із радіоактивним зараженням.

✔ Фотофакт

Західна частина Торонто дуже постраждала від урагану, що пронісся над територією Канади. Перевернуто понад 10 машин, пошкоджено лінії електропередач.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Перший, символічний, результативний

Саме так характеризують робочий візит офіційної делегації України на чолі з міністром закордонних справ Борисом Тарасюком до Венесуели, який відбувся наприкінці квітня, повідомляє пресслужба МЗС.

Розвиток співробітництва, поглиблення взаємовигідних партнерських відносин мала на меті українська делегація, яка вперше на такому високому рівні відвідала Каракас.

За словами президента Венесуели У. Чавеса Фріаса, візит глави зовнішньополітичного відомства України можна назвати символічним. Адже приїзд збігся з днем проведення референдуму, під час якого венесуельці підтримали курс президента на демократизацію суспільства та проведення масштабних економічних реформ. Цей курс, як детально пояснив Борисові Тарасюку під час зустрічі У. Чавес Фріас, передбачає запровадження широкомасштабних економічних проектів, щоб використати величезний потенціал цієї країни на благо громадян. Ідеться, зокрема, про пошуки нових покладів корисних копалин, видобуток газу, розвиток венесуельської Амазонії та сільського господарства, судноплавства, створення нових енергетичних потужностей. І в цих проектах президент запросив узяти участь українську сторону.

Таке запрошення до співпраці не випадкове. Адже продукція українського машинобудівного та металургійного комплексів могла б забезпечити потреби розширення та модернізації провідних галузей венесуельської економіки. З огляду на те, що Венесуела не забезпечує себе повністю сільгосппродуктами, реальну можливість для співробітництва має АПК України.

І Україна не може не скористатися перспективою налагодження ефективної схеми стабільних поставок нового виду палива — високоенергетичного мазуту орімульсьйону, а також нафти, бокситів тощо.

Конкретним результатом переговорів стала домовленість про приїзд до нашої країни у липні представницької міжвідомчої делегації Венесуели. А наприкінці травня стало відомо, що Венесуела замовила в Україні партію літаків, гелікоптерів, швидкісних прикордонних катерів та пасажирських суден.

Говоріть, президенте! Вас підслуховують

Схоже, слово «імпічмент» увійшло в моду. Цього разу скандал мало не вибухнув у Бразилії. Як передає агентство ЕФЕ, ліва опозиція висунула вимоги про проведення політичного суду над президентом країни Фернанду Енріке Кардозу (його спробували обвинуватити у зловживанні владою) і, не дочекавшись результатів слідства, запропонувала відправити президента у відставку. Втім, така поспішність цілком пояснювана: від самого початку було зрозуміло, що до слідства справа не дійде. Через два тижні після заяви голови палати депутатів Мічел Темер офіційно скасував вимоги опозиції.

«Немає об'єктивних причин для початку процесу щодо обвинувачення президента», — заявив Темер. Однак він підтримав ініціативу створення спеціальної комісії для з'ясування причин особливого ставлення Кардозу до однієї з фінансових груп, які торік брали участь в аукціоні з приватизації бразильської системи телекомунікацій «Телебраз». Дії президента у зв'язку з цим і було інтерпретовано представниками лівих сил як «зловживання службовим становищем».

Усе почалося з того, що одна з газет Сан-Паулу опублікувала запис телефонної розмови Кардозу. Під час бесіди, нелегально записаної на плівку рік тому, президент віддав розпорядження про залучення пенсійного фонду до участі в приватизації компанії «Телебраз».

Проте сам Кардозу спростував обвинувачення й нагадав, що приватизація компанії «Телебраз» відбувалася на відкритих торгах. «Я вважав за свій обов'язок створити найкращі умови для проведення цього аукціону. І він мав навіть кращі результати, ніж ми прогнозували», — наголосив Кардозу, нагадавши, що державна скарбниця отримала 20 млрд. доларів.

Схоже, відкритим залишилося тільки одне запитання: хто насмілився підслухати й записати на плівку телефонні розмови президента?

Прокурор зажадав смертного вироку

На судовому процесі у справі релігійної секти «АУМ сінрікіо», який триває в Японії вже більш як три роки, прокурор уперше зажадав винесення смертного вироку одному з її членів. Застосувати найвищу міру покарання запропоновано стосовно 35-річного Масато Іокоями, який, на думку державного обвинувача, несе пряму відповідальність за зариновy атаку в токійському метро у березні 1995 року.

Як показало слідство, він був одним з тих п'яти членів секти, хто особисто розсіював бойовий отруйний газ. Окрім того, Масато Иокояму звинувачують у таємному налагодженні виробництва автоматичної стрілкової зброї.

У справі «АУМ сінрікіо» вже засуджено 160 осіб до різних термінів тюремного ув'язнення. А самому проводиреві релігійного угруповання Сіоко Асахарі висунено 17 обвинувачень, серед них — за вбивства та викрадення людей, незаконне виробництво зброї, наркотиків та бойових отруйних речовин. Судячи з усього, йому загрожує вища міра покарання, повідомляє ІТАР—ТАКС.

Правляча партія готова змиритися з поразкою

В Індонезії відбулися перші за останні 44 роки демократичні парламентські вибори. Остаточні результати голосування стануть відомі лише після 28 червня, повідомили «ГУ» в Посольстві України в Джакарті.

Підрахунок голосів ведеться дуже повільно: потрібно отримати дані з усіх 17 тисяч індонезійських островів. Нині підраховано менш як один відсоток бюлетенів. Лідерство поки тримає опозиційна Демократична партія Індонезії (яка бореться). Правляча партія Голкар, яка за часів військового режиму Сухарто незмінно «перемагала» на виборах впродовж десятиліть, цього разу помітно відстає.

Нинішнє керівництво країни заявляє, що прийме будь-які результати виборів і навіть можливу поразку. Отже, до протистояння не готуються.

На думку наших дипломатів, парламентські вибори істотно не вплинуть на україно-індонезійські відносини. Індонезія як активний учасник АСЕАН і як країна, що здебільшого формує політику в своєму регіоні, завжди вважалася одним із пріоритетних економічних партнерів України в Азії. Фінансова криза і нестабільність у Джакарті, пов'язані з поваленням режиму Сухарто, дещо послабили двосторонні зв'язки. Зважаючи на неспокійну обстановку, українським громадянам навіть було рекомендовано утриматися від поїздок до Індонезії. Проте Київ все ще зберігає потенційний інтерес до цієї держави.

Надія БЕДРИЧУК.
Фото АП.

ПРО НАЦІОНАЛЬНУ КОМІСІЮ З РАДІАЦІЙНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

«Про Положення про Національну комісію з радіаційного захисту населення України»

Верховна Ради України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про Національну комісію з радіаційного захисту населення України (додається).

2. Доручити Голові Національної комісії з радіаційного захисту населення України у місячний термін представити на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо персонального складу Національної комісії з радіаційного захисту населення України.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
19 травня 1999 року.
№ 675-XIУ.

ЗАТВЕРДЖЕНО Постановою Верховної Ради України від 19 травня 1999 року № 675-XIV.

ПОЛОЖЕННЯ

Розділ I. Загальні положення

1. Національна комісія з радіаційного захисту населення України (далі — НКРЗУ) — постійно діючий вищий, незалежний колегіальний науково-експертний дорадчо-консультативний орган з питань протирадіаційного захисту та радіаційної безпеки населення України, який утворюється Верховною Радою України.

2. НКРЗУ є відповідальною перед Верховною Радою України і підзвітна їй.

3. НКРЗУ є юридичною особою, має власний кошторис, рахунки в установах банку, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

4. НКРЗУ у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України та цим Положенням.

НКРЗУ в установленому порядку в межах своїх повноважень вирішує питання, що випливають із загальновизначених норм міжнародного права та укладених Україною міжнародних договорів.

5. Діяльність НКРЗУ визначається Концепцією радіаційного захисту населення України у зв'язку з Чорнобильською катастрофою, Концепцією державного регулювання безпеки та управління ядерною галуззю в Україні, законами України «Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань», «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та іншими нормативно-правовими актами, які регулюють питання захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань.

Розділ II. Функції та повноваження НКРЗУ

1. НКРЗУ бере участь у розробленні та узгодженні проектів законів, інших нормативно-правових актів з питань протирадіаційного захисту, а також норм, правил, стандартів та заходів протирадіаційного захисту населення від впливу іонізуючих випромінювань від джерел іонізуючого випромінення, у тому числі чорнобильського походження.

2. Головною метою НКРЗУ є визначення загальних принципів протирадіаційного захисту життя і здоров'я людини від негативного впливу іонізуючих випромінювань.

3. Основними завданнями НКРЗУ є:

— організація розроблення та запровадження в Україні основних концепцій, принципів, норм, правил, стандартів та заходів протирадіаційного захисту людини, а також рекомендацій щодо зменшення впливу на здоров'я населення України радіаційного фактора та економічних і соціальних наслідків дії радіації;

— участь у формуванні системи правових, соціально-економічних і організаційних заходів, спрямованих на забезпечення протирадіаційного захисту та охорони життя та здоров'я населення України;

— погодження науково обгрунтованих припустимих рівнів (норм) радіоактивного забруднення навколишнього природного середовища, вмісту радіоактивних речовин у продуктах харчування і сільськогосподарській продукції, повітрі, грунті, воді, а також заходів щодо обмеження впливу на людину природного, промислового, медичного та побутового опромінення;

— науково-експертний аналіз проектів законодавчих актів, інших нормативно-правових актів у сфері забезпечення протирадіаційного захисту населення та радіаційної безпеки і розроблення пропозицій та рекомендацій, спрямованих на запровадження економічних і організаційних заходів щодо створення в Україні сприятливих умов для підвищення рівня протирадіаційного захисту та поліпшення стану здоров'я населення України;

— розроблення основних напрямів і шляхів комплексного вирішення науково-технічних, економічних і соціальних проблем у сфері протирадіаційного захисту;

— участь у розробленні та формуванні національної політики з питань державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, видобування, транспортування, використання та захоронення радіоактивних речовин і джерел іонізуючого випромінювання, експертизі планів будівництва підприємств атомної енергетики, програм використання та захоронення відпрацьованого ядерного палива та радіоактивних речовин, екологічній експертизі;

— погодження основних напрямів дій при радіаційних аваріях, нормативно-методичної документації з питань подолання наслідків радіаційних аварій, їх експертна оцінка;

— узагальнення даних про стан здоров'я населення та персоналу ядерних установок та дежерел іонізуючого випромінювання у зв'язку з впливом іонізуючого випромінювання та розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності заходів забезпечення протирадіаційного захисту і мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи;

— визначення критеріїв встановлення зон радіоактивно забруднених територій та розроблення пропозицій щодо заходів протирадіаційного захисту населення, персоналу, навколишнього природного середовища в цих місцевостях;

— оперативне та об'єктивне інформування органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадськості з питань стану протирадіаційного захисту населення, персоналу, навколишнього природного середовища;

— сприяння поширенню знань з питань протирадіаційного захисту;

— сприяння створенню систем управління базами даних з норм радіаційної безпеки, радіоекологічної ситуації в Україні, рівнів опромінення, стану здоров'я населення та персоналу ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання.

4. НКРЗУ відповідно до покладених на неї завдань:

— проводить наукову експертизу та погоджує проекти нормативних актів з питань протирадіаційного захисту та радіаційної безпеки населення, персоналу, навколишнього природного середовища України;

— проводить наукову експертизу пропозицій міністерств, інших центральних органів виконавчої влади з питань протирадіаційного захисту населення України та розробляє рекомендації з пріоритетних напрямів розвитку радіаційної гігієни та епідеміології, а також пов'язаних з ними напрямів радіаційної фізики, хімії, біології і медицини;

— проводить аналіз науково-технічних проектів з питань попередження і ліквідації наслідків радіаційних аварій чи порушень ядерних технологій, поводження з ядерними матеріалами та джерелами іонізучого випромінювання і розробляє рекомендації щодо їх реалізації;

— здійснює науково-експертну оцінку науково-дослідних та інших робіт з питань протирадіаційного захисту населення та персоналу ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання і подає у відповідні міністерства та інші центральні органи виконавчої влади пропозиції щодо актуальності та доцільності виконання цих робіт;

— здійснює заходи щодо підвищення ефективності міжнародного науково-технічного співробітництва у сфері протирадіаційного захисту населення України, бере участь у проведенні спільно з міжнародними організаціями експертиз радіаційно-екологічного стану, доз опромінення персоналу і населення, стану здоров'я людей, які зазнали впливу іонізуючого опромінення;

— розглядає питання та ініціює проведення заходів щодо підготовки і підвищення кваліфікації фахівців для виконання робіт із забезпечення протирадіаційного захисту;

— готує щорічні доповіді про стан протирадіаційного захисту населення в Україні для інформування Верховної Радц України;

— бере участь у створенні програм з питань розповсюдження знань з протирадіаційного захисту населення, персоналу, навколишнього природного середовища;

— здійснює інформаційно-аналітичну та видавничу діяльність. Видає бюлетень «Радіаційна безпека в Україні». Кошти від реалізації бюлетеня використовуються для покриття витрат на його видавництво.

5. НКРЗУ має право:

— безкоштовно одержувати від міністерств, інших центральних органів виконавчої влади України та громадських організацій інформацію з питань забезпечення протирадіаційного захисту населення і персоналу ядерних установок та джерел іонізуючого випромінювання;

— залучати до роботи на договірній основі, зі створенням тимчасових творчих колективів, учених, фахівців, у тому числі іноземних, утворювати групи експертів, консультантів;

— давати рекомендації міністерствам, іншим органам виконавчої влади України та громадським організаціям з питань виконання вимог норм, правил, стандартів радіаційної безпеки та ядерного законодавства в частині радіаційної і екологічної безпеки, протирадіаційного захисту персоналу, населення та навколишнього природного середовища.

Розділ III. Регламент роботи, склад та структура НКРЗУ

1. НКРЗУ формується із числа провідних учених та спеціалістів з питань радіаційної гігієни, радіаційної медицини, дозиметрії, радіобіології, радіоекології, сільгоспрадіології, ядерного законодавства, які працюють в галузі протирадіаційного захисту людини і навколишнього природного середовища та радіаційної безпеки.

2. НКРЗУ очолює Голова, який затверджується Верховною Радою України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Голова НКРЗУ несе персональну відповідальність перед Верховною Радою України за виконання НКРЗУ покладених на неї завдань і здійснення функцій.

3. Персональний склад НКРЗУ затверджується Верховною Радою України за поданням Голови НКРЗУ. Пропозиції щодо персонального складу погоджуються в комітетах Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

4. У складі НКРЗУ утворюються Президія і робочі групи із числа членів НКРЗУ. В разі потреби до роботи НКРЗУ залучаються радники та експерти. Робочі групи очолюють члени НКРЗУ.

5. Діяльність НКРЗУ забезпечує апарат НКРЗУ. Гранична чисельність та структура апарату НКРЗУ затверджуються її Головою.

Штатний розпис і кошторис видатків на утримання апарату НКРЗУ затверджуються в установленому законодавством порядку.

6. Основною формою роботи НКРЗУ і її органів є засідання, які проводяться в разі потреби, але не рідше одного разу на місяць.

7. Для вирішення спеціальних питань проводяться засідання відповідних робочих груп НКРЗУ, рішення яких затверджуються на засіданнях НКРЗУ.

8. Робота НКРЗУ проводиться за річними та перспективними планами.

9. Засідання НКРЗУ проводяться за наявності не менше двох третин її членів. Рішення НКРЗУ приймається не менш як двома третинами голосів членів НКРЗУ від їх фактичної кількості.

10. На засідання НКРЗУ може бути запрошено представників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, громадських організацій України.

Розділ IV. Фінансове забезпечення НКРЗУ

1. НКРЗУ має власний кошторис.

2. Фінансування діяльності, матеріально-технічне забезпечення НКРЗУ, забезпечення експертиз та розробок, які проводяться на договірній основі, здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України.

3. Для виконання покладених на неї завдань НКРЗУ може залучати кошти з інших не заборонених законом джерел.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. У абзаці дев`ятому пункту 11.5 статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст.156, № 51, ст.305, ст.307):

слова і цифри «1 січня 1999 року» замінити словами і цифрами «1 січня 2001 року»;

доповнити абзац реченням такого змісту:

«Верховна Рада України щорічно перед початком бюджетного року заслуховує звіт Кабінету Міністрів України щодо отриманих результатів з наданих пільг по сплаті податку на додану вартість на товари критичного імпорту».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Кабінету Міністрів України у двотижневий термін з дня набрання чинності цим Законом за участю Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій переглянути перелік товарів критичного імпорту, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року № 1145 «Про перелік товарів критичного імпорту», та затвердити його в установленому порядку.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 6 травня 1999 року.
№ 624-XIУ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення зміни до статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. У пункті 11.20 статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст.156; 1998 р., № 10, ст.37) слова і цифри «до 1 січня 1999 року» замінити словами і цифрами «до 1 січня 2004 року».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
13 травня 1999 року.
№ 645-XIУ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення зміни до статті 23 Закону України «Про державну службу»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Частину першу статті 23 Закону України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст.490) доповнити новим другим реченням такого змісту:

«Ці обмеження не поширюються на осіб, які обрані на виборні посади відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
13 травня 1999 року.
№ 647-XIУ.

У номер

✔ Кіровоград

Там, де «Ятрань» круто в'ється

Із призом глядацьких симпатій повернувся до Кіровограда заслужений ансамбль народного танцю «Ятрань» із польського міста Пижиця, де брав участь у XX міжнародному фольклорному фестивалі.

Крім «Ятрані» у фестивалі взяли участь 27 колективів із різних країн світу. Найбільше польського глядача у виконанні кіровоградців причарували композиція «На Купайла» і український гопак.

✔ Дніпропетровськ

Тисяча інтелектуальних штиків

Майже триста випускників різних років і різних факультетів Київського Національного університету імені Т. Г. Шевченка, які мешкають на Дніпропетровщині, зібралися і провели своєрідні організаційно-установчі збори. Адже 165-ті роковини від дня заснування університету послужили лише доречною нагодою. Всього в області працює понад тисячу вихованців головного вузу України, і справжня мета зустрічі — сконсолідувати їхній інтелектуальний потенціал на розв'язання численних соціально-економічних проблем регіону.

✔ Рівне

Допоможемо закордону?

Група науковців Рівненського державного технічного університету у складі кандидатів технічних наук професора С. Ковальова, доцентів В. Філінчука, С. Майструка та В. Анапольського розробила природоохоронну технологію очищення та утилізації стічних вод станції технічного обслуговування автомобілів.

В основу технології покладено обмежене очищення стічних вод з наступною утилізацією їх за принципом коловороту води і поживних речовин в техногенно-природних екосистемах.

Розробкою зацікавилися зарубіжні фірми, зокрема Швеції та Росії. На одному з об'єктів Рівненської області науковці змонтують діючу установку, щоб замовники переконалися в її ефективності.

✔ Чернівці

Міськрада скороченню рада

Чернівецька міськрада розпочала скорочення мережі житлово-експлуатаційних підприємств.

Це викликано тим, що після масової приватизації квартир їх власники майже перестали користуватися послугами цих організацій. До того ж у місті почали з'являтися більш ефективні приватні комунальні структури.

✔ Фотофакт

Самодіяльні колективи Миколаївщини підтверджують свій високий художній рівень на традиційних всеукраїнських оглядах. Наприклад, таких, як Всеукраїнський хоровий конкурс імені Леонтовича, де переміг хор імені Аркаса під керівництвом Омеляна Шпагинського.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до деяких законодавчих актів України такі зміни:

1. У Декреті Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року № 13-92 «Про прибутковий податок з громадян» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 10, ст.77, № 26, ст.281, № 34, ст.356; 1996 р., № 9, ст.41; 1998 р., № 30-31, ст.195; 1999 р., № 4, ст.35):

1) у статті 5:

підпункти «е» і «з» пункту 1 викласти у такій редакції:

«е) суми, одержувані в результаті відчуження майна, що належить громадянам на правах власності, за нотаріальне посвідчення або за операції з відчуження якого сплачується державне мито чи плата за вчинення нотаріальних дій, крім доходів, одержуваних від реалізації продукції та іншого майна в результаті здійснення ними підприємницької діяльності»;

«з) проценти, дисконтні доходи і виграші по облігаціях державних позик, грошових вкладах, іменних ощадних сертифікатах, виграші за державними лотереями та державними казначейськими зобов'язаннями;

доходи, одержані від відчуження громадянами акцій та інших корпоративних прав, які були набуті такими громадянами в процесі приватизації в обмін на їх приватизаційні або компенсаційні сертифікати, а також в межах їх пільгового придбання за власні кошти працівниками підприємств, що приватизуються, та особами, визначеними статтею 25 Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств»;

у підпункті «с» слова «початкової загальної» замінити словами «загальної середньої»;

2) пункт 2 викласти у такій редакції:

«2. Суми виплат, що не включаються до складу сукупного оподатковуваного доходу громадян відповідно до підпунктів «а» — «о», «с», «т» пункту 1 статті 5, не враховуються при визначенні бази нарахування страхових внесків, податків і зборів, які нараховуються на фонд оплати праці відповідно до законів України»;

3) у статті 13:

частину третю викласти у такій редакції:

«До складу витрат, безпосередньо пов'язаних з одержанням доходів, належать витрати, які включаються до складу валових витрат виробництва (обігу) або підлягають амортизації згідно з Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств»;

доповнити статтю частиною четвертою такого змісту:

«При здійсненні операцій з купівлі-продажу акцій та інших корпоративних прав, крім набутих у випадках, визначених пунктом «з» статті 5 цього Декрету, оподатковуваним доходом громадянина, у тому числі зареєстрованого як суб'єкт підприємницької діяльності, вважається прибуток, тобто різниця між доходом, отриманим від продажу таких акцій (інших корпоративних прав) протягом звітного року, та документально підтвердженими витратами на їх придбання понесеними громадянином протягом звітного року або попередніх звітному роках. Облік фінансових результатів операцій з купівлі-продажу акцій (інших корпоративних прав) ведеться у порядку, встановленому пунктом 7.6 статті 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств». Прибуток, отриманий громадянином від операцій купівлі-продажу акцій та інших корпоративних прав, за результатами звітного року включається до складу його сукупного річного оподатковуваного доходу та вноситься ним до бюджету у встановлені строки. При цьому особою, відповідальною за внесення податку до бюджету, є такий громадянин».

2. У Декреті Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст.113; 1994 р., № 28, ст.237, ст.241; 1995 р., №13, ст.85, №30, ст.229; 1996 р., №52, ст.302, ст.306):

1) пункт 9, 10, 11 статті 2 викласти у такій редакції:

«9) за операції з випуску (емісії) цінних паперів, крім облігацій державних та місцевих позик, та з видачі приватизаційних паперів;

10) за операції з об'єктами нерухомого майна, що здійснюються на товарних біржах, крім операцій з примусового відчуження такого майна у випадках, передбачених законами України;

11) за проведення прилюдних торгів (аукціону, тендеру) об'єктами нерухомого майна, крім операцій з примусового відчуження такого майна у випадках, передбачених законами України»;

2) підпункти «а» і «б» пункту 3 статті 3 викласти у такій редакції:

«а) за посвідчення договорів відчуження житлових будинків, квартир, кімнат, дач, садових будинків, гаражів, а також інших об'єктів нерухомого майна, які перебувають у власності громадянина-продавця	1 відсоток суми договору, але не менше одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян
б) за посвідчення договорів відчуження земельних ділянок, які перебувають у власності громадянина-продавця	1 відсоток суми договору, але не менше одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян;

3) підпункти «п», «р» і «с» пункту 6 статті 3 викласти у такій редакції:

«п) за операції з цінними паперами:	
за реєстрацію інформації про емісію цінних паперів, крім облігацій державних та місцевих позик	0,1 відсотка номінальної вартості емісії цінних паперів
за видачу приватизаційних паперів	0,2 відсотка номінального значення приватизаційних паперів
р) за операції, які здійснюються на товарних біржах з продажу житлових будинків, квартир, кімнат, дач, садових будинків, гаражів, а також інших об'єктів нерухомого майна, які перебувають у власності громадянина-продавця, крім операцій з примусового відчуження такого майна у випадках, передбачених законами України	1 відсоток фактичної вартості укладеної угоди, але не менше одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян за кожну укладену угоду
с) за проведення прилюдних торгів (аукціонів, тендерів) об'єктами нерухомого майна, які перебувають у власності громадянина-продавця, крім операцій з примусового відчуження такого майна у випадках, передбачених законами України	1 відсоток фактичної вартості реалізованих об'єктів нерухомого майна, але не менше одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян за кожний реалізований об'єкт».

3. У пункті 1 статті 2 Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №.37, ст.237; 1998 р., № 42, ст.257) слова «(крім виплат, передбачених Переліком видів оплати праці та інших виплат, на які не нараховується збір на обов'язкове державне пенсійне страхування та які не враховуються при обчисленні середньомісячної заробітної плати для призначення пенсій, що затверджується Кабінетом Міністрів України)» замінити словами «(крім сум виплат, що не враховуються при визначенні бази нарахування страхових внесків відповідно до пункту 2 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України «Про прибутковий податок з громадян»)».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Дія положень підпункту «е» і другої частини підпункту «з» пункту 1 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року №13-92 «про прибутковий податок з громадян» (в редакції цього Закону) поширюється на правовідносини, які виникли з дня набрання чинності зазначеним Декретом Кабінету Міністрів України.

3. До приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правові акти діють у частині, що не суперечить нормам цього Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
23 березня 1999 року.
№ 539-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про молодіжні та дитячі громадські організації»

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» Верховна Рада України постановляє: I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Законі України «Про об'єднання громадян» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №34, ст.504):

у другому реченні частини другої статті 12 слова «встановлюється їх статутами» замінити словами «визначається їх статутами в межах, встановлених законами України»;

перше речення частини другої статті 15 доповнити словами «крім випадків, коли громадська організація звільняється від сплати реєстраційного збору відповідно до законів України»;

частину другу статті 34 доповнити словами «якщо інше не передбачено законами України».

2. У Законі України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 16, ст.167):

в абзаці другому статті 1 слова і цифри «віком від 15» замінити словами і цифрами «віком від 14»;

частину другу статті 14 виключити.

3. У пункті 5 розділу II Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 16, ст. 166) слова і цифри «віком від 15» замінити словами і цифрами «віком від 14».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
13 травня 1999 року.
№ 655-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про музеї та музейну справу»

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Закону України «Про музеї та музейну справу» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 25, ст.191) такі зміни:

1. Частину другу статті 3 після абзацу першого доповнити новими абзацами другим і третім такого змісту:

«збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність;

повернення в Україну культурних цінностей народу, які знаходяться за її межами».

У зв'язку з цим абзаци другий — дев'ятий вважати відповідно абзацами четвертим — одинадцятим.

2. Статтю 4 викласти в такій редакції:

«Стаття 4. Законодавство України про музеї та музейну справу

Законодавство України про музеї та музейну справу базується на Конституції України і складається з Основ законодавства України про культуру, цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про музеї та музейну справу, то застосовуються правила міжнародного договору».

3. Частину третю статті 6 викласти в такій редакції:

«Музеї можуть засновуватися на будь-яких формах власності, передбачених законами України. Засновниками музеїв можуть бути відповідні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, юридичні та фізичні особи».

4. Статтю 7 доповнити частиною шостою такого змісту:

«Порядок створення історико-культурних заповідників визначається Кабінетом Міністрів України».

5. У статті 9:

1) частину першу викласти в такій редакції:

«Державна реєстрація музеїв незалежно від форм власності проводиться відповідно виконавчими комітетами сільської, селищної, міської рад, виконавчими органами районних у місті Києві рад»;

2) у частині другій абзац четвертий виключити.

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом четвертим;

3) перше речення частини шостої викласти в такій редакції:

«Музеї, створені у складі підприємств, установ, організацій, навчальних закладів, реєстрації не підлягають».

6. У статті 10:

1) у частині першій слова «арбітражного суду» виключити;

2) частину другу викласти в такій редакції:

«Порядок подальшого використання музейних зібрань музеїв, що ліквідуються, заснованих на державній і комунальній формах власності, визначає засновник за погодженням із Міністерством культури і мистецтв України. У разі ліквідації підприємств, установ, організацій, у складі яких діють музеї, а також у разі ліквідації музеїв, які діяли на громадських засадах, їх музейні зібрання передаються до відповідних профільних музеїв у порядку, передбаченому Положенням про Музейний фонд України. У разі ліквідації музеїв, заснованих на приватній формі власності, переважне право на придбання музейних зібрань за інших рівних умов має держава».

7. У частині другій статті 14 перше речення викласти в такій редакції:

«Приміщення музеїв, що є у державній чи комунальній власності, передається їм на праві оперативного управління».

8. У статті 15:

1) у частині першій слова «наукову, історичну, художню чи іншу культурну цінність» замінити словами «художнє, історичне, етнографічне та наукове значення»;

2) частину четверту викласти в такій редакції:

«До державної частини Музейного фонду України належать музейні зібрання та окремі пам'ятки, що є державною власністю. Музейні колекції та музейні предмети, що знаходяться в музеях, переданих із державної власності у комунальну власність, є державною власністю і належать до державної частини Музейного фонду України. При передачі музеїв державної форми власності у комунальну власність музейні колекції та музейні предмети залишаються у державній власності і належать до державної частини Музейного фонду України. Порядок віднесення музейних колекцій та музейних предметів, а також окремих пам'яток до державної частини Музейного фонду України визначається положенням про Музейний фонд України. Контроль за станом обліку, збереження, використання та переміщення державної частини Музейного фонду України здійснюється Міністерством культури і мистецтв України. Перелік музеїв (в тому числі музеїв системи Національної академії наук України, Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, Педагогічного товариства України, інших самоврядних організацій), в яких зберігаються музейні колекції та музейні предмети, що є державною власністю і належать до державної частини Музейного фонду України, затверджується Кабінетом Міністрів України»;

3) частину п'яту викласти в такій редакції:

«До недержавної частини Музейного фонду України належать музейні колекції та музейні предмети, що не віднесені або не підлягають віднесенню до державної частини Музейного фонду України, в тому числі пам'ятки, що є власністю громадських та релігійних організацій, окремих громадян та їх об'єднань»;

4) доповнити статтю частинами сьомою і восьмою такого змісту:

«Музейні колекції та музейні предмети, віднесені до державної частини Музейного фонду України, не підлягають відчуженню за винятком обміну на інші музейні колекції та музейні предмети. Рішення про обмін музейних колекцій та музейних предметів, що належать до державної частини Музейного фонду України, приймається Міністерством культури і мистецтв України.

Музейний фонд України є національним багатством України, невід'ємною складовою частиною культурної спадщини України, яка охороняється законом. Положення про Музейний фонд України затверджується Кабінетом Міністрів України».

9. У частині першій статті 16 слова «наукове, історичне, художнє чи інше культурне» замінити словами «художнє, історичне, етнографічне та наукове».

10. Абзац другий статті 18 викласти в такій редакції:

«придбання пам'яток Міністерством культури і мистецтв України, іншими центральними органами виконавчої влади, їх органами на місцях, органами місцевого самоврядування в межах їх повноважень — за рахунок коштів Державного бюджету України і коштів місцевих бюджетів та музеями — за рахунок власних коштів».

11. Статтю 20 викласти в такій редакції:

«Стаття 20. Передача пам'яток Музейного фонду України

Передача пам'яток Музейного фонду України, що зберігаються у музеях, заснованих на будь-яких формах власності, передбачених законами України, іншими музеями та організаціями на постійне зберігання здійснюється відповідно до Положення про Музейний фонд України».

12. У статті 21:

1) частину п'яту викласти в такій редакції:

«Пам'ятки державної частини Музейного фонду України не підлягають приватизації»;

2) доповнити статтю частиною шостою такого змісту:

«Пам'ятки державної частини Музейного фонду України не можуть бути предметом застави. Зібрання музеїв, заснованих на приватній формі власності, не можуть бути предметом застави, якщо заставодержатель —іноземний громадянин або особа без громадянства, яка не проживає в Україні».

13. У частині першій статті 26 слова «державних музеїв» замінити словами «музеїв, заснованих на державній та комунальній формах власності».

14. Частину другу статті 28 після абзацу восьмого доповнити новими абзацами дев'ятим і десятим такого змісту:

«грошову винагороду за сумлінну працю та зразкове виконання трудових обов'язків і матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань у розмірі та порядку, що встановлюються Кабінетом Міністрів України;

безплатне користування у межах встановлених норм житлом з опаленням і освітленням, якщо вони проживають у селах і селищах».

У зв'язку з цим абзац дев'ятий вважати абзацом одинадцятим.

15. Частину другу статті 29 викласти в такій редакції:

«Музеї, що є у державній чи комунальній власності, не підлягають приватизації».

16. У тексті Закону слова «Міністерство культури України» та «органи державної виконавчої влади» в усіх відмінках замінити словами «Міністерство культури і мистецтв України» та «органи виконавчої влади» у відповідних відмінках.

ІІ. Прикінцеві положення

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про музеї та музейну справу» набирає чинності з дня його опублікування, а пункт 14, яким доповнюється частина друга статті 28, — з дня введення в дію Закону України про Державний бюджет України на 2000 рік.

До приведення законів України, інших нормативно-правових актів у відповідність із нормами цього Закону вони діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про музеї та музейну справу»:

підготувати та подати до Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України, що випливають із цього Закону;

розробити і привести у відповідність з цим Законом свої нормативно-правові акти;

відповідно до компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
14 травня 1999 року.
№ 659-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 16 Закону України «Про професійно-технічну освіту»

Верховна Рада України **постановляє:**

Статтю 16 Закону України «Про професійно-технічну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 32, ст.215) доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«Виготовлення документів про освіту, зазначених у цій статті, здійснюється за рахунок видатків Державного бюджету України на освіту».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
13 травня 1999 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 12 Закону України «Про звернення громадян»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Статтю 12 Закону України «Про звернення громадян» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 47, ст.256) після слів «цивільно-процесуальним» доповнити словом «антимонопольним».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
13 травня 1999 року.
№ 653-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про ціни і ціноутворення»

З метою забезпечення соціального захисту громадян та реалізації їх конституційних прав Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про ціни і ціноутворення» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1990 р., № 52, ст.650; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 17, ст.209; 1998 р., № 10, ст.36, № 33, ст.225) такі зміни:

1. Статтю 5 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«У разі виникнення заборгованості по виплаті заробітної плати, стипендій, пенсій та інших соціальних виплатах забороняється до погашення такої заборгованості підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту, що надаються громадянам України».

У зв'язку з цим частину другу вважати відповідно частиною третьою.

2. Статтю 9 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Ціни і тарифи на житлово-комунальні послуги (в тому числі на електроенергію і природний газ для комунально-побутових потреб населення України), послуги громадського транспорту і зв'язку встановлюються Кабінетом Міністрів України за погодженням з Верховною Радою України».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Оплата житлово-комунальних послуг та послуг громадського транспорту здійснюється громадянами України за цінами і тарифами, встановленими відповідно Кабінетом Міністрів України, Національною комісією з питань регулювання електроенергетики України, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, за станом на 1 червня 1998 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 495-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про здійснення контролю за сплатою збору на обов'язкове державне пенсійне страхування та збору на обов'язкове соціальне страхування

Стаття 1. Установити, що органи Пенсійного фонду України стосовно сплати та цільового використання збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, а також органи Фонду соціального страхування України стосовно сплати та цільового використання збору на обов'язкове соціальне страхування (крім збору на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття) мають право проводити планові та позапланові виїзні перевірки фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Стаття 2. Перевірки, зазначені у статті 1 цього Закону, проводяться органами Пенсійного фонду України та органами Фонду соціального страхування України в порядку, визначеному законодавством України.

Іншим органам виконавчої влади, уповноваженим від імені держави здійснювати перевірки фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, забороняється проведення перевірок, зазначених у статті 1 цього Закону.

Стаття 3. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Стаття 4. Кабінету Міністрів України привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
21 травня 1999 року.
№ 700-XIV.

У номер

✔ Херсон

Гаряча вода... з даху

Бериславський машинобудівний завод, що на Херсонщині, після патентної експертизи розпочав випуск зручних і дешевих геліосистем. Сонячні колектори в ролі водонагрівачів можуть встановлюватися на дахах будь-яких приміщень — житлових будинків, закладів громадського харчування, тваринницьких ферм, дач. Застосування геліосистем дасть можливість уникнути спорудження дорогих енергетичних установок. Конструкція сонячних колекторів передбачає використання недорогих комплектувальних винятково українського виробництва, тому їхня собівартість у кілька разів нижча за імпортні прилади. Перші замовлення вже надійшли із зон відпочинку на Арабатській стрілці та Скадовська.

✔ Полтава

Дійшли руки й до науки

Підписання договору про співробітництво між Північно-Східним науковим центром, що розміщений у Харкові, і Полтавською облдержадміністрацією оцінили в регіоні неоднаково. З одного боку, ініціатори акції стверджують, що вироблена програма співробітництва сприятиме істотним змінам в «іміджі» області, що полтавська наука відтепер вийде на більш широкий простір. Та, з другого боку, чи не станеться так, що місцеві наукові розробки і пропозиції залишаться нереалізованими через відсутність належного фінансування, а тим часом харківські вчені мужі здійснюватимуть на Полтавщині «науково-технічну революцію»? За полтавські, звісно, кошти. Тим більше, що прикладів «завоювання регіону» сусіднім індустріальним гігантом з приходом до влади в полтавській адміністрації харків'янина Олександра Колесникова достатньо.

✔ Сімферополь

«Чорне море — море дружби і туризму»

Під таким гаслом у готельному комплексі «Ялта—Інтурист» розпочав роботу 41-й конгрес Міжнародної федерації журналістів туризму, створеної 1954 року з метою розвитку туризму і реклами регіонів. Професіональні працівники засобів масової інформації багатьох країн світу після ознайомлення з найпривабливішими курортами сонячного півострова напишуть про туристичні можливості Криму. Це, сподіваються організатори конгресу, сприятиме припливу іноземних любителів подорожей і комфортного відпочинку.

✔ Київ

Щоб у кожну оселю — гамір веселий

Учора в нашій країні розпочався Всеукраїнський декадник з питань планування сім'ї, безпечного материнства, відповідального батьківства та збереження репродуктивного здоров'я населення. Цей захід спрямовано на піднесення рівня духовних і моральних цінностей сім'ї, виховання в суспільстві відповідального батьківства. Не секрет, що останнім часом ці якості знівельовано. І багато дітей при живих батьках стають сиротами. Вдумайтеся в цифру: лише за рік столичною міліцією виявлено близько 900 безпритульних неповнолітніх мешканців міста. А через Київський приймальник-розподільник пройшло близько 400 маленьких бродяг, жебраків.

✔ Фотофакт

Електрик Сєвєродонецького ВО «Склопластик» Павло Кондра має свій... зоопарк. Щоправда, тварини, птахи, різні казкові герої в ньому не справжні, а вирізані з коріння дерев, що їх автор знаходить у приміському сосняку.

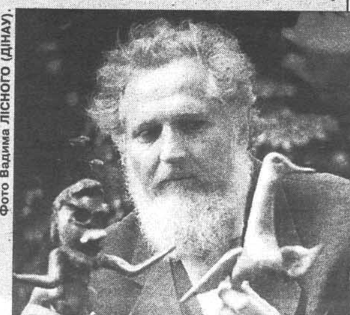

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін «Про мобілізаційну

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести зміни до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 44, ст.416), виклавши його в такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію

Цей Закон встановлює правові основи мобілізаційної підготовки та мобілізації в Україні, визначає засади організації цієї роботи, обов'язки та відповідальність органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, а також підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності (далі —підприємства, установи і організації), посадових осіб та громадян України щодо здійснення мобілізаційних заходів.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні поняття

1. Мобілізаційна підготовка в Україні — це комплекс організаційних, політичних, економічних, фінансових, соціальних, правових і спеціальних заходів, які здійснюються у мирний час з метою підготовки органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України (далі — Збройні Сили України, інші військові формування), органів і сил Цивільної оборони України, галузей національної економіки, підприємств, установ і організацій для своєчасного і організованого проведення мобілізації та задоволення потреб оборони держави в особливий період.

2. Мобілізація в Україні — це комплекс заходів, які здійснюються у державі з метою планомірного переведення органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, органів і сил Цивільної оборони України, галузей національної економіки, підприємств, установ і організацій на функціонування в умовах особливого періоду, а Збройних Сил України, інших військових формувань — на організацію і штати воєнного часу.

Мобілізація в Україні може бути загальною або частковою та проводитися відкрито чи приховано.

3. Загальна мобілізація проводиться одночасно на всій території України та стосується всіх органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, Збройних Сил України, інших військових формувань, органів і сил Цивільної оборони України, галузей національної економіки, підприємств, установ і організацій.

Часткова мобілізація може проводитися в окремих місцевостях держави, а також стосуватися деякої частини Збройних Сил України, інших військових формувань і окремих галузей національної економіки.

Рішення про проведення відкритої мобілізації має бути негайно оголошене через засоби масової інформації.

Рішення про проведення прихованої мобілізації доводиться по закритих каналах до керівників Ради міністрів Автономної Республіки Крим, міністерств та інших центральних і місцевих органів виконавчої влади у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

З метою ліквідації наслідків стихійного лиха, аварій та катастроф у мирний час може проводитися цільова мобілізація.

У рішенні про проведення мобілізації Президентом України визначаються вид, обсяги, порядок і термін її проведення.

4. З моменту оголошення мобілізації (крім цільової) чи введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях настає особливий період функціонування органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, органів і сил Цивільної оборони України, галузей національної економіки, підприємств, установ і організацій.

5. Демобілізація — це комплекс заходів, спрямованих на планомірне переведення органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, органів і сил Цивільної оборони України, галузей національної економіки, підприємств, установ і організацій на роботу і функціонування в умовах мирного часу, а Збройних Сил України, інших військових формувань — на організацію і штати мирного часу.

Рішення про демобілізацію, а також порядок і терміни її проведення приймає Президент України.

Стаття 2. Правова основа мобілізаційної підготовки та мобілізації

Правовою основою мобілізаційної підготовки та мобілізації є Конституція України, Закон України «Про оборону України», цей Закон, інші закони України, а також видані відповідно до них нормативно-правові акти.

Стаття 3. Основні принципи і зміст мобілізаційної підготовки та мобілізації

1. Мобілізаційна підготовка та мобілізація в Україні проводяться відповідно до цього Закону, Закону України «Про оборону України», інших законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України і є складовими частинами організації оборони держави, за винятком цільової мобілізації.

2. Мобілізаційна підготовка та мобілізація здійснюються за такими принципами:

централізоване керівництво;

завчасність;

плановість;

комплексність і погодженість;

персональна відповідальність за виконання заходів щодо мобілізаційної підготовки та мобілізації;

додержання прав підприємств, установ, організацій і громадян;

територіальність;

гарантована достатність;

наукова обгрунтованість.

3. Зміст мобілізаційної підготовки становить:

нормативно-правове регулювання у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації;

наукове і методичне забезпечення мобілізаційної підготовки та мобілізації;

визначення умов діяльності та підготовка органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, органів і сил Цивільної оборони України, підприємств, установ і організацій до роботи в умовах особливого періоду;

розроблення мобілізаційних планів органів державної влади, інших державних органів, галузей національної економіки і окремих галузей, адміністративно-територіальних одиниць України, Збройних Сил України, інших військових формувань, органів і сил Цивільної оборони України, підприємств, установ і організацій, а також довгострокових та річних програм (планів) мобілізаційної підготовки;

підготовка Збройних Сил України, інших військових формувань до проведення мобілізації;

підготовка галузей національної економіки до переведення і функціонування в умовах особливого періоду;

створення, розвиток та утримання виробничих потужностей мобілізаційного призначення для задоволення потреб держави, Збройних Сил України, інших військових формувань і невідкладних потреб населення на особливий період;

підготовка органів і сил Цивільної оборони України до переведення з мирного на воєнний стан;

утворення і підготовка до розгортання спеціальних формувань, призначених для передачі у разі мобілізації до складу Збройних Сил України, інших військових формувань, а також для забезпечення функціонування галузей національної економіки в умовах особливого періоду;

створення, зберігання та освіження запасів мобілізаційного резерву;

створення та утримання страхового фонду конструкторської, технологічної та проектної документації для забезпечення виробництва озброєння, військової техніки, важливої продукції матеріально-технічного призначення, будівництва та відновлення об'єктів народного господарства;

підготовка і утримання в належному стані техніки та об'єктів, призначених для передачі у разі мобілізації Збройним Силам України, іншим військовим формуванням;

створення та утримання в готовності до роботи під час мобілізації та на воєнний час системи управління та зв'язку органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій;

планування і підготовка до нормованого забезпечення населення продовольчими та непродовольчими товарами, медичного обслуговування, забезпечення послугами зв'язку, транспорту, комунальними та побутовими послугами;

військовий облік військовозобов'язаних і призовників;

підготовка та накопичення військово-навчених ресурсів військовозобов'язаних і призовників за військово-обліковими спеціальностями для комплектування Збройних Сил України, інших військових формувань у мирний час та під час мобілізації;

бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями;

підготовка керівного складу органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій до дій у разі мобілізації;

підвищення кваліфікації керівників органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, працівників мобілізаційних органів з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації;

проведення військово-економічних мобілізаційних навчань і тренувань;

перевірка й оцінка стану мобілізаційної готовності органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, Збройних Сил України, інших військових формувань, органів і сил Цивільної оборони України, галузей національної економіки і регіонів України, підприємств, установ і організацій;

міжнародне співробітництво у сфері мобілізаційної підготовки.

4. Зміст мобілізації становить:

переведення органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, галузей національної економіки і регіонів України, підприємств, установ і організацій на роботу в умовах особливого періоду;

переведення Збройних Сил України, інших військових формувань на організацію і штати воєнного часу;

переведення органів і сил Цивільної оборони України з мирного на воєнний стан;

підготовка і переведення засобів масової інформації до роботи під час мобілізації та в особливий період.

Розділ II. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ

Стаття 4. Організація і порядок проведення мобілізаційної підготовки та мобілізації

1. Організація і порядок проведення мобілізаційної підготовки та мобілізації органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, Збройних Сил України, інших військових формувань, органів і сил Цивільної оборони України, галузей національної економіки і регіонів України визначаються цим Законом, актами Президента України та Кабінету Міністрів України.

2. Керівництво мобілізаційною підготовкою та мобілізацією держави, безпосередньо Збройних Сил України, інших військових формувань покладається на Президента України, органів державної влади, інших державних органів, галузей національної економіки — на Кабінет Міністрів України, в Автономній Республіці Крим — на Раду міністрів Автономної Республіки Крим, у галузях національної економіки і регіонах України — на відповідні центральні й місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях — на їх керівників.

3. Функції щодо координації планування, методологічного, методичного та наукового забезпечення мобілізаційної підготовки та мобілізації у галузях національної економіки покладаються на Міністерство економіки України, а в Збройних Силах України, інших військових формуваннях — на Міністерство оборони України.

4. Співробітництво з іншими державами у сфері мобілізаційної підготовки здійснюється відповідно до міжнародних договорів України.

Стаття 5. Мобілізаційні органи

1. Організація заходів з мобілізаційної підготовки та мобілізації, виконання і контроль за їх здійсненням в органах державної влади, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, які мають мобілізаційні завдання (замовлення) або завдання з мобілізаційної роботи, покладаються на їх мобілізаційні підрозділи (далі — мобілізаційні органи) або призначених працівників з питань мобілізаційної роботи.

2. Структура та штати мобілізаційного органу визначаються, якщо інше не передбачене законом, керівником відповідного органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи чи організації з урахуванням характеру та обсягів мобілізаційних завдань (замовлень) або завдань з мобілізаційної роботи.

3. Мобілізаційні органи та працівники з питань мобілізаційної роботи підпорядковуються безпосередньо керівникам відповідних органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій.

4. Порядок утворення, функції, права й обов'язки мобілізаційних органів визначаються положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 6. Військовий обов'язок

Військовий обов'язок встановлюється з метою забезпечення комплектування Збройних Сил України, інших військових формувань особовим складом у разі мобілізації, а також для підготовки в мирний час військово-навчальних ресурсів військовозобов'язаних і призовників. Порядок його виконання визначається законами України з питань військового обов'язку і військової служби.

Стаття 7. Військово-транспортний обов'язок

1. Військово-транспортний обов'язок встановлюється з метою забезпечення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань на період мобілізації та у воєнний час транспортними засобами і поширюється на центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації, у тому числі на залізниці, порти, пристані, аеропорти, нафтобази, автозаправні станції дорожнього господарства та інші підприємства, установи і організації, які забезпечують експлуатацію транспортних засобів, а також на громадян —власників транспортних засобів.

до Закону України підготовку та мобілізацію»

2. Порядок виконання військово-транспортного обов'язку, а також відшкодування державою збитків, яких зазнають центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації, а також громадяни внаслідок відчуження транспортних засобів у разі мобілізації та у воєнний час, визначаються, відповідно до закону, актами Кабінету Міністрів України.

Стаття 8. Фінансування мобілізаційної підготовки та мобілізації

1. Фінансування мобілізаційної підготовки здійснюється відповідно за рахунок коштів державного бюджету, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ і організацій.

2. З державного бюджету відповідно до закону фінансуються заходи та роботи з мобілізаційної підготовки, які мають загальнодержавне значення.

3. З місцевих бюджетів фінансуються заходи та роботи з мобілізаційної підготовки місцевого значення.

4. За рахунок коштів підприємств, установ і організацій фінансуються заходи та роботи з мобілізаційної підготовки, що проводяться за ініціативою самих підприємств, установ і організацій згідно з мобілізаційними планами.

5. Заходи мобілізаційної підготовки та мобілізації фінансуються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.

Стаття 9. Стимулювання заходів мобілізаційної підготовки

1. Амортизаційні відрахування на виробничі потужності мобілізаційного призначення, які законсервовані й не використовуються в поточному виробництві, а також на техніку та транспортні засоби мобілізаційного призначення, які законсервовані і не експлуатуються, не здійснюються.

2. Інші пільги для органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та громадян, що виконують роботи з мобілізаційної підготовки, передбачаються відповідними законами.

Стаття 10. Режим здійснення заходів проведення мобілізаційної підготовки та мобілізації

Організація робіт і захист інформації про мобілізаційну підготовку та мобілізацію здійснюються відповідно до Закону України «Про державну таємницю» та інших нормативно-правових актів з цих питань.

Розділ III.
ДІЯЛЬНІСТЬ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ, ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ

Стаття 11. Верховна Рада України

Верховна Рада України здійснює законодавче регулювання питань мобілізаційної підготовки та мобілізації

Стаття 12. Президент України

Відповідно до Конституції України та цього Закону Президент України:

здійснює керівництво у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації держави;

визначає мету, завдання, вид, обсяги, порядок і терміни проведення мобілізаційної підготовки та мобілізації;

координує діяльність органів державної влади, інших державних органів, Збройних Сил України, інших військових формувань з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації;

затверджує мобілізаційний план України на особливий період, Положення про мобілізаційну підготовку Збройних Сил України, інших військових формувань, Положення про порядок проведення мобілізації в Україні;

надає (позбавляє) право на звільнення від призову на військову службу у разі мобілізації та у воєнний час громадянам або окремим категоріям громадян;

приймає рішення про загальну або часткову мобілізацію та демобілізацію, про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях у разі загрози нападу, небезпеки державній незалежності України;

видає нормативно-правові акти з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації;

відповідними актами встановлює режим роботи органів державної влади, інших державних органів під час мобілізації та у воєнний час.

Стаття 13. Кабінет Міністрів України

Кабінет Міністрів України:

керує мобілізаційною підготовкою та мобілізацією в Україні у межах своїх повноважень, видає акти з цих питань;

організовує розроблення та подає на затвердження Президентові України проект мобілізаційного плану України на особливий період;

організовує наукове, методологічне, методичне та інформаційне забезпечення мобілізаційної підготовки та мобілізації;

розробляє проекти актів, які мають бути введені в дію під час мобілізації та у воєнний час;

затверджує Положення про мобілізаційну підготовку національної економіки України;

визначає і затверджує основні показники функціонування галузей національної економіки України та мобілізаційні завдання центральним і місцевим органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, іншим державним органам на особливий період;

визначає джерела й порядок фінансування заходів мобілізаційної підготовки та мобілізації;

створює мобілізаційний резерв матеріально-технічних і сировинних ресурсів та визначає організацію його формування, зберігання і обслуговування;

визначає завдання центральним і місцевим органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, іншим державним органам на створення мобілізаційних резервів;

встановлює порядок розбронювання матеріальних цінностей мобілізаційного резерву, а також порядок відпуску матеріальних цінностей мобілізаційного резерву в особливий період;

організовує роботу, пов'язану із створенням страхового фонду конструкторської, технологічної та проектної документації для забезпечення виробництва озброєння, військової техніки, важливої продукції матеріально-технічного призначення, будівництва та відновлення об'єктів галузей національної економіки;

затверджує довготермінові та річні програми мобілізаційної підготовки галузей національної економіки та адміністративно-територіальних одиниць України;

визначає порядок укладення договорів (контрактів) на виконання підприємствами, установами і організаціями мобілізаційних завдань (замовлень), забезпечення зазначених завдань (замовлень) матеріально-технічними ресурсами та їх фінансування;

визначає норми та затверджує ліміти відчуження техніки і транспортних засобів за галузями національної економіки та регіонами України;

організовує роботу щодо підготовки органів і сил Цивільної оборони України до переведення з мирного на воєнний стан;

під час оголошення мобілізації здійснює контроль у межах своїх повноважень за здійсненням заходів щодо переведення Збройних Сил України, інших військових формувань на організацію і штати воєнного часу;

організовує у разі оголошення мобілізації переведення галузей національної економіки на роботу в умовах особливого періоду;

організовує бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями;

організовує роботу та взаємодію центральних і місцевих органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, інших державних органів у питаннях мобілізаційної підготовки та мобілізації;

здійснює контроль за мобілізаційною підготовкою в Україні у межах своїх повноважень, визначає порядок проведення перевірок стану і оцінки мобілізаційної готовності галузей національної економіки та регіонів України, підприємств, установ і організацій;

встановлює статистичну звітність у сфері мобілізаційної підготовки, щорічно доповідає Президенту України про стан мобілізаційної готовності галузей національної економіки;

у межах повноважень вирішує питання про надання пільг підприємствам, установам і організаціям, які мають мобілізаційні завдання (замовлення);

планує та проводить військово-економічні мобілізаційні навчання та тренування;

організовує підвищення кваліфікації керівників органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, працівників мобілізаційних органів з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації;

забезпечує виконання законів України, нормативно-правових актів з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації;

організовує виконання зобов'язань за міжнародними договорами України про співробітництво у сфері мобілізаційної підготовки.

Розділ IV.
ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ФУНКЦІЇ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, ІНШИХ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ

Стаття 14. Повноваження та функції Міністерства економіки України

Міністерство економіки України:

здійснює методологічне та методичне забезпечення мобілізаційної підготовки національної економіки України;

здійснює аналіз економічного і військово-економічного потенціалів національної економіки держави;

здійснює координацію планування, методологічне забезпечення розробки проектів мобілізаційного плану та довготермінових і річних програм мобілізаційної підготовки національної економіки держави;

бере участь у розробленні проектів законодавчих і нормативно-правових актів з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації;

координує роботу щодо створення, утримання та оновлення мобілізаційного резерву матеріально-технічних і сировинних ресурсів та мобілізаційних потужностей;

організовує наукове забезпечення заходів мобілізаційної підготовки національної економіки держави та формує завдання для проведення наукових досліджень з цього приводу;

координує формування проектів довготермінових та річних програм мобілізаційної підготовки національної економіки держави;

розробляє проект мобілізаційного плану національної економіки України;

бере участь у формуванні бюджету держави на особливий період;

аналізує стан мобілізаційної готовності національної економіки України і подає річну доповідь Кабінету Міністрів України;

визначає потреби центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо фінансування заходів мобілізаційної підготовки і подає їх для включення у державний бюджет;

розробляє критерії оцінок рівнів та здійснює контроль за станом мобілізаційної готовності органів державної влади, інших державних органів, підприємств, установ та організацій;

зводить баланс та здійснює економічний аналіз основних показників господарської діяльності національної економіки на особливий період;

бере участь у розробці поточних програм економічного та соціального розвитку з метою урахування мобілізаційних потреб;

координує утворення та підготовку спеціальних формувань, призначених для передачі до складу Збройних Сил України та інших військових формувань під час проведення мобілізації;

здійснює контроль за виконанням програм мобілізаційної підготовки національної економіки України;

бере участь в узагальненні практики застосування актів законодавства з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавства та в установленому порядку вносить їх на розгляд Кабінету Міністрів України;

координує роботу по підготовці пропозицій до державних програм економічного і соціального розвитку України з питань національної безпеки і оборони.

Стаття 15. Повноваження та функції Міністерства оборони України

Міністерство оборони України:

розробляє і подає Кабінету Міністрів України проект мобілізаційного плану Збройних Сил України, інших військових формувань;

здійснює координацію планування, методологічне, методичне та наукове забезпечення мобілізаційної підготовки Збройних Сил України, інших військових формувань;

розробляє схему мобілізаційного розгортання Збройних Сил України, інших військових формувань у воєнний час, а також спеціальних формувань, призначених для передачі під час мобілізації до складу Збройних Сил України, інших військових формувань;

планує та організовує у мирний час накопичення у непорушному запасі та мобілізаційному резерві Збройних Сил України озброєння, військової техніки, інших матеріально-технічних засобів, продовольства, речового та іншого майна, забезпечує створення і утримання страхового фонду документації та створює резерв військово-навчених людських ресурсів на період мобілізації;

визначає та узагальнює на воєнний час потреби Збройних Сил України в озброєнні, військовій техніці, продовольстві, пально-мастильних матеріалах, речовому та іншому майні, спеціальних формуваннях, призначених для передачі під час мобілізації до складу Збройних Сил України, будівлях і спорудах, об'єктах інфраструктури, послугах, роботах і транспортних перевезеннях і подає їх на розгляд Кабінету Міністрів України;

формує військово-технічну політику, державні завдання (замовлення) на створення, виробництво та ремонт озброєння, військової техніки, інших матеріально-технічних засобів;

бере участь у плануванні мобілізаційної підготовки галузей національної економіки та контролі за підготовкою підприємств, установ і організацій до виконання мобілізаційних завдань (замовлень) для задоволення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань;

планує і організовує підготовку та перепідготовку військовозобов'язаних;

разом з іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування забезпечує функціонування системи військового обліку громадян;

розробляє проекти законів та інших нормативно-правових актів з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації у Збройних Силах України, інших військових формуваннях;

планує і здійснює мобілізацію та демобілізацію у Збройних Силах України, інших військових формуваннях;

розробляє проекти положень про мобілізаційну підготовку Збройних Сил України, інших військових формувань та про порядок проведення мобілізації;

розробляє штати та табелі до штатів оснащення матеріально-технічними засобами спеціальних формувань, призначених для передачі під час мобілізації до складу Збройних Сил України, інших військових формувань.

Стаття 16. Повноваження та функції органів виконавчої влади, інших державних органів

Органи виконавчої влади та інші державні органи:

розробляють мобілізаційні плани, довготермінові та річні програми (плани) мобілізаційної підготовки відповідних галузей національної економіки, регіонів України;

здійснюють методологічне, методичне і наукове забезпечення мобілізаційної підготовки та мобілізації відповідних галузей національної економіки та органів, що належать до сфери їх управління;

планують, організовують і контролюють мобілізаційну підготовку відповідних галузей національної економіки, регіонів України та їх переведення на роботу в умовах особливого періоду та стійке функціонування;

керують мобілізаційною підготовкою підприємств, установ і організацій, які належать до сфери їх управління або залучаються ними до виконання мобілізаційних завдань (замовлень) за галузевим напрямом (територіальним розташуванням);

визначають можливості щодо задоволення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань, невідкладних потреб галузей національної економіки, а також життєзабезпечення населення в особливий період;

визначають потреби (обсяги) фінансування заходів з мобілізаційної підготовки;

утворюють мобілізаційні органи;

здійснюють заходи щодо забезпечення виконання мобілізаційних планів, довготермінових та річних програм (планів) мобілізаційної підготовки;

укладають договори (контракти) про виконання мобілізаційних завдань (замовлень) з підприємствами, установами і організаціями;

забезпечують виконання підприємствами, установами і організаціями мобілізаційних завдань (замовлень);

вносять до Кабінету Міністрів України пропозиції щодо формування державних довготермінових і річних програм мобілізаційної підготовки;

у разі банкрутства (ліквідації) підприємств, установ і організацій, які мають мобілізаційні завдання (замовлення), здійснюють заходи щодо передачі їх завдань іншим підприємствам, установам і організаціям, які належать до сфери їх управління, або за галузевим напрямом (територіальним розташуванням);

під час мобілізації організовують проведення комплексу заходів щодо переведення підприємств, установ і організацій на роботу в умовах особливого періоду;

забезпечують разом з Міністерством оборони України функціонування системи військового обліку громадян України, організовують бронювання військовозобов'язаних на воєнний час, забезпечують надання звітності з питань бронювання військовозобов'язаних у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

забезпечують надання військовим комісаріатам відомостей про реєстрацію, банкрутство (ліквідацію) підприємств, установ і організацій;

сприяють військовим комісаріатам у їх роботі в мирний час та у разі оголошення мобілізації;

організовують підвищення кваліфікації працівників мобілізаційних органів;

забезпечують створення та утримання об'єктів і виробничих потужностей мобілізаційного призначення, страхового фонду конструкторської, технологічної та проектної документації для забезпечення виробництва озброєння, військової техніки, важливої продукції матеріально-технічного призначення, будівництва та відновлення об'єктів галузей національної економіки;

відповідають за створення і утримання мобілізаційного резерву;

розробляють відповідні нормативно-правові акти з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації;

формують основні показники мобілізаційного плану галузей національної економіки, регіонів України;

організовують в установленому порядку своєчасне оповіщення та прибуття громадян, які призиваються на військову службу під час мобілізації, техніки на збірні пункти та у військові частини, виділення будівель, споруд, земельних ділянок, транспортних та інших матеріально-технічних засобів і надання послуг Збройним Силам України, іншим військовим формуванням відповідно до мобілізаційного плану;

забезпечують виконання законів України та інших нормативно-правових актів з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації;

подають Міністерству економіки України щорічну доповідь про стан мобілізаційної готовності відповідних галузей національної економіки, регіонів України та про хід виконання довготермінових і річних програм (планів) мобілізаційної підготовки у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Крім повноважень і функцій, передбачених частиною першою цієї статі:

центральні органи виконавчої влади інформують місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у питаннях, що належать до їх компетенції, про характер мобілізаційних завдань, покладених ними на підприємства, установи і організації, які знаходяться на їх території, з метою ефективного використання матеріальних і людських ресурсів та забезпечення виконання мобілізаційних завдань, а також вирішують питання про дублювання зв'язку та управління під час проведення мобілізації і на особливий період;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади здійснюють методичне забезпечення мобілізаційної підготовки відповідних органів місцевого самоврядування;

місцеві органи виконавчої влади на відповідній території керують мобілізаційною підготовкою та контролюють стан мобілізаційної готовності підприємств, установ і організацій, які належать до сфери їх управління або залучаються ними до виконання мобілізаційних завдань (замовлень).

Стаття 17. Повноваження та функції органів місцевого самоврядування

Органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень:

планують, організовують і забезпечують мобілізаційну підготовку та мобілізацію на відповідній території;

організовують розроблення мобілізаційних планів, довготермінових і річних програм

(Закінчення на 10-й стор.).

У номер

✔ Дніпропетровськ

Як Аніскін податківцем став

В порядку експерименту у штаті Бабушкінської районної податкової служби Дніпропетровська з'явилися дільничні інспектори. Щоб працювати з населенням за місцем проживання, аби справно платили податки приватні підприємці і бізнесмени, здавачі у найм квартир чи гаражів, власники дач та іншої нерухомості. Мета — взяти на облік усіх без винятку потенційних платників податків. З відповідними, як то кажуть, наслідками.

✔ Запоріжжя

Третій плавильний переозброївся

Після п'яти років реконструкції відкрито третій плавильний цех ВАТ «Запорізький завод феросплавів». У роботі — всі чотири печі, що виплавляють металічний марганець.

Застосування найновішого імпортного та вітчизняного обладнання дало можливість збільшити продуктивність плавильних печей на 20%, істотно знизити витрати електроенергії та собівартість металу, механізувати розлив сплавів. Надзвичайно важливо, що нова газоочистка — з імпульсною регенерацією рукавних тканевих фільтрів — на 99% гарантує очищення викидів у повітря.

Та чи не найцінніше за сьогоднішніх умов те, що переозброєння третього плавильного феросплавники здійснили власним коштом — інвестором став трудовий колектив.

✔ Вінниця

До Леонтовича навідалися гості з Англії

У Тульчині на Вінниччині, у музеї Миколи Леонтовича, побували гості із Лондона — доктори-музикознавці подружжя Седі, які готують книжку про видатних композиторів минулого. Як повідомила науковий працівник музею А. Порожня, гості уважно оглянули, описали й зафіксували на плівку кожен експонат —диригентську паличку, фортепіано, особисті речі Леонтовича тощо.

За словами співрозмовниці, подружжя Седі уже побувало у ста європейських музеях геніїв музики. Книжка про них побачить світ у видавництві Єльського університету.

✔ Одеса

Мільйон — у норму. Сьогоднішню

Іллічівський морський торговий порт, де начальником Станіслав Стребко, взяв курс на те, щоб нинішнього року щомісяця переробляти не менш як мільйон тонн вантажів. Колективу це вдається і за рахунок переробки традиційних вантажів, і створення нових виробництв. У квітні тут запрацював комплекс з пакетування й перевалки лісоматеріалу, а на черзі ще один новий вид вантажу — клінкер. Для складування цього високонасиченого цементного напівфабрикату, що надходитиме з підприємств Донбасу, Кривого Рогу та Кам'янця-Подільського, відведено й відповідно підготовлено два причали. Використають і прямий варіант «вагон-судно». До кінця року обсяги переробки нового вантажу сягнуть 600 тисяч тонн. У порту тривають роботи зі спорудження комплексу з перевантаження зрідженого газу та наливних хімічних вантажів. Отож місячну норму в мільйон тонн в недалекому майбутньому доведеться, мабуть, переглядати у бік збільшення.

✔ Фотофакт

Уперше в державі Хмельницьке обласне управління МВС України провело на центральному майдані обласного центру загальногарнізонне розведення чергових нарядів усіх міліцейських служб.

Фото Михайла ВАСИЛАШКА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»

(Початок на 8—9-й стор.).

(планів) мобілізаційної підготовки, здійснюють методичне та інформаційне забезпечення цієї роботи;

забезпечують на відповідній території виконання підприємствами, установами і організаціями, що перебувають у комунальній власності, мобілізаційних завдань (замовлень);

під час оголошення мобілізації здійснюють заходи щодо переведення органу місцевого самоврядування і господарства регіону на роботу в умовах особливого періоду;

керують мобілізаційною підготовкою підприємств, установ і організацій, що перебувають у комунальній власності;

утворюють і утримують мобілізаційні органи;

у разі неспроможності (банкрутства) підприємств, установ і організацій, які виконують мобілізаційне завдання (замовлення), здійснюють заходи щодо передачі цих завдань (замовлень) іншим підприємствам, установам і організаціям, що знаходяться на їх території;

організовують під час мобілізації в установленому порядку своєчасне оповіщення та прибуття громадян, які призиваються на військову службу, техніки на збірні пункти й у військові частини, виділення будівель, споруд, земельних ділянок, транспортних та інших матеріально-технічних засобів і надання послуг Збройним Силам України, іншим військовим формуванням відповідно до мобілізаційного плану;

забезпечують організацію військового обліку військовозобов'язаних і призовників, бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час і надання звітності щодо бронювання військовозобов'язаних;

забезпечують надання військовим комісаріатам відомостей про реєстрацію банкрутства (ліквідацію) підприємств, установ і організацій, що належать до сфери їх управління;

сприяють військовим комісаріатам у їх роботі в мирний час та під час оголошення мобілізації;

одержують від органів виконавчої влади необхідну інформацію про характер мобілізаційних завдань (замовлень), встановлених підприємствам, установам і організаціям, що знаходяться на їх території, з метою планування раціонального використання людських і матеріальних ресурсів під час мобілізації та в особливий період;

вирішують питання з органами виконавчої влади щодо управління підприємствами, установами і організаціями у разі втрати зв'язку під час мобілізації та у воєнний час;

забезпечують на відповідній території виконання законів України та інших нормативно-правових актів з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації.

Органи місцевого самоврядування з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації підконтрольні відповідним органам виконавчої влади.

Розділ V. ОБОВ'ЯЗКИ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ, ОРГАНІЗАЦІЙ І ГРОМАДЯН ЩОДО МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ

Стаття 18. Обов'язки підприємств, установ і організацій

1. Підприємства, установи і організації зобов'язані:

планувати та здійснювати у мирний час заходи щодо підготовки до виконання покладених на них мобілізаційних завдань (замовлень);

виконувати мобілізаційні завдання (замовлення) згідно з укладеними договорами (контрактами) і подавати звіти з цих питань до відповідних органів державної влади, інших державних органів та органів місцевого самоврядування, які є замовниками цих завдань (замовлень);

у разі оголошення мобілізації здійснювати заходи щодо переведення на роботу в умовах особливого періоду;

утримувати в належному стані техніку, споруди та об'єкти інфраструктури, що належать до передачі у разі мобілізації Збройним Силам України, іншим військовим формуванням або призначені для сумісного з ними використання у воєнний час;

сприяти військовим комісаріатам у їх роботі в мирний час та під час оголошення мобілізації;

забезпечувати своєчасне прибуття працівників, які призиваються на військову службу в разі мобілізації, на збірні пункти та у військові частини;

забезпечувати постачання техніки на збірні пункти та у військові частини у разі мобілізації згідно з мобілізаційними завданнями (замовленнями);

здійснювати заходи щодо розгортання спеціальних формувань, призначених для передачі у разі мобілізації до складу Збройних сил України, інших військових формувань та передачі їх згідно з мобілізаційними завданнями (замовленнями);

виділяти будівлі, споруди, комунікації, транспортні та інші матеріальні засоби згідно з мобілізаційними планами з відшкодуванням збитків у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

створювати й утримувати виробничі потужності мобілізаційного призначення, запаси матеріальних цінностей згідно із зазначеними мобілізаційними завданнями (замовленнями) та страховий фонд документації;

вести облік військовозобов'язаних і призовників з числа працюючих, здійснювати заходи щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час і подавати звітність з цих питань до відповідних органів державної влади, інших державних органів та органів місцевого самоврядування;

надавати необхідну інформацію відповідним органам державної влади, іншим державним органам та органам місцевого самоврядування, яка потрібна для планування та здійснення мобілізаційних заходів;

утворювати мобілізаційні органи.

2. Підприємства, установи і організації не можуть відмовлятися від виконання мобілізаційних завдань (замовлень), якщо з урахуванням мобілізаційного розгортання їх можливості дають змогу виконувати ці мобілізаційні завдання (замовлення).

Стаття 19. Обов'язки громадян

1. Громадяни зобов'язані:

з'являтися за викликом у військові комісаріати для постановки на військовий облік та визначення призначення на воєнний час;

надавати на воєнний час будівлі, споруди, транспортні засоби та інше майно, власниками яких вони є, Збройним Силам України, іншим військовим формуванням з наступним відшкодуванням державою збитків у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Громадяни у разі мобілізації та у воєнний час можуть бути, відповідно до закону, залучені до виконання робіт з метою забезпечення оборони держави, а також зараховані до спеціальних формувань.

3. Під час оголошення мобілізації громадяни, які підлягають призову на військову службу, зобов'язані з'явитися на збірні пункти в терміни, зазначені у мобілізаційних посвідченнях, повістках або у розпорядженнях військових комісарів.

4. Громадянам, які перебувають на військовому обліку, з моменту оголошення мобілізації забороняється виїзд з місця проживання без дозволу військового комісара.

Розділ VI. ПРИЗОВ ГРОМАДЯН НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ПІД ЧАС МОБІЛІЗАЦІЇ

Стаття 20. Порядок призову громадян на військову службу під час мобілізації

1. Призов громадян на військову службу під час мобілізації здійснюється у терміни, що визначаються мобілізаційними планами Збройних Сил України, інших військових формувань.

2. Призиваються на військову службу під час мобілізації громадяни, які перебувають у запасі і не заброньовані в установленому порядку на період мобілізації.

3. Громадяни, які перебувають у запасі і не призвані на військову службу під час мобілізації, можуть використовуватися для роботи на посадах працівників Збройних Сил України, інших військових формувань відповідно до законодавства України.

4. Військовослужбовці під час оголошення мобілізації продовжують військову службу, за винятком військовослужбовців-жінок, які мають дітей віком до 16 років. Такі військовослужбовці-жінки можуть продовжувати службу тільки за власним бажанням.

Стаття 21. Відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації

Не підлягають призову на військову службу під час мобілізації військовозобов'язані:

заброньовані на період мобілізації та на воєнний час за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, а також за підприємствами, установами і організаціями в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

визнані тимчасово нездатними до військової служби за станом здоров'я — на термін до шести місяців;

чоловіки, на утриманні яких перебуває більше чотирьох дітей віком до 16 років;

жінки, на утриманні яких перебувають діти віком до 16 років (можуть бути призваними тільки за місцем проживання у разі їх згоди);

які зайняті постійним доглядом за особами, що його потребують, відповідно до законодавства України;

які є депутатами Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим;

інші військовозобов'язані або окремі категорії громадян у передбачених законами випадках.

Стаття 22. Організація призову громадян на військову службу під час мобілізації

1. Громадяни, які перебувають у запасі, завчасно приписуються до військових частин (призначаються) для проходження військової служби у воєнний час або для використання їх як працівників Збройних Сил України, інших військових формувань.

2. Громадяни, які приписані до військових частин (призначені у спеціальні формування) для проходження військової служби у воєнний час, призиваються на військову службу під час мобілізації для здійснення заходів щодо переведення військових частин, до яких вони приписані, на організацію і штати воєнного часу.

3. Призов громадян на військову службу під час мобілізації або для використання їх як працівників Збройних Сил України, інших військових формувань здійснюють місцеві органи виконавчої влади через військові комісаріати.

4. Організація і порядок призову громадян на військову службу під час мобілізації або для використання їх як працівників Збройних Сил України, інших військових формувань визначаються законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України.

Розділ VII. БРОНЮВАННЯ ВІЙСЬКОВОЗОБОВ'ЯЗАНИХ НА ПЕРІОД МОБІЛІЗАЦІЇ ТА НА ВОЄННИЙ ЧАС

Стаття 23. Мета бронювання військовозобов'язаних у мирний та у воєнний час

Бронювання військовозобов'язаних, які перебувають у запасі Збройних Сил України, інших військових формувань, здійснюється у мирний та у воєнний час з метою забезпечення на період мобілізації і на особливий період функціонування органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, а також підприємств, установ і організацій.

Стаття 24. Організація та порядок бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час

1. Бронюванню підлягають військовозобов'язані, які працюють в органах державної влади, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення), чи які вкрай необхідні для забезпечення функціонування зазначених органів та виконання мобілізаційних завдань (замовлень).

2. Організація, порядок, обсяги та переліки посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, визначаються цим Законом, актами Президента України та Кабінету Міністрів України.

Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО МОБІЛІЗАЦІЙНУ ПІДГОТОВКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЮ

Стаття 25. Відповідальність за організацію мобілізаційної підготовки та стан мобілізаційної готовності

1. Відповідальність за організацію мобілізаційної підготовки та стан мобілізаційної готовності органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, галузей національної економіки, регіонів, Збройних Сил України, інших військових формувань, підприємств, установ і організацій покладається на відповідних керівників.

2. Посадові особи, винні у порушенні законів та інших нормативно-правових актів з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації, а також громадяни за невиконання своїх обов'язків щодо мобілізаційної підготовки та мобілізації несуть відповідальність згідно із законом.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний термін:

подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом;

розробити і подати до Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до законів України з питань оподаткування з передбаченням заходів стимулювання мобілізаційної підготовки;

привести свої рішення у відповідність з цим Законом;

забезпечити перегляд і приведення у відповідність з цим Законом нормативно-правових актів органів виконавчої влади, що не відповідають цьому Закону;

забезпечити підготовку і видання нормативно-правових актів, що випливають з цього Закону.

3. До приведення законодавства України у відповідність з цим Законом акти законодавства України застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
13 травня 1999 року.
№ 644-XIV.

Президенту України панові Л. Д. Кучмі

ВІДКРИТЕ ЗВЕРНЕННЯ

колективів підрядних організацій, що безпосередньо обслуговують АЕС і ТЕС Енергодара

А також
Верховній Раді України
Кабінету Міністрів України
Раді Національної безпеки та оборони України
Міністерству енергетики України
Українському Союзу промисловців та підприємців
Національній атомній енергетичній компанії «Енергоатом»

Шановний пане Президенте!

Звертаються до Вас колективи енергодарівських підприємств, що безпосередньо виконують ремонтні, монтажні, інженерні та будівельні роботи, які забезпечують повсякденну і безпечну роботу енергетичного комплексу Енергодара, де виробляється 25% електроенергії всієї України.

Ми стурбовані тим, що протягом 1998—1999 рр. тривають загрозливі кризові процеси, які впливають на життєзабезпечення Енергодара. Уже тепер місто не «виживає», а «вмирає». Заборгованість з виплати заробітної плати працівникам підрядних організацій негативно позначається на бюджеті міста. Опинилась у критичному становищі медико-санітарна частина, яка, крім працівників АЕС, обслуговує все населення міста. Не проводиться вакцинація дітей, припинено харчування хворих у лікарні, немає резервного фонду ліків, не виконується законодавство щодо соціального захисту ветеранів і інвалідів. На цьому тлі зростає злочинність, лише 2—3% випускників шкіл мають змогу працевлаштуватися.

Ми сподівалися, що, розв'язуючи питання трудового конфлікту з колективами АЕС, уряд прийме комплексне рішення, в якому буде враховано проблеми також і підрядних організацій, котрі виконують допоміжні роботи на станціях, а також й інші проблеми міста, де мешкають 60 тис. чоловік; серед них понад 16 тис. —діти та 7 тис. — пенсіонери. Та цього не сталося.

Найгірша ситуація нині в підрядних організаціях, де заборгованість працівникам, чисельність яких перевищує 8000 осіб, узагалі поставила під загрозу їх існування. Сьогодні майно всіх без винятку підрядних організацій — у податковій заставі, а більшість організацій за позовом Пенсійного фонду чекає вилучення майна за наказами Арбітражного суду. І все це попри те, що завдяки їх напруженій, самовідданій праці підтримується безпека та безперервна робота ЗАЕС і ТЕС. І все це незважаючи на те, що сама ЗАЕС, як замовник, не має змоги оплачувати ці роботи протягом уже 2—3 років. Унаслідок під загрозою суцільного, штучно створеного банкрутства опинилось існування всієї її інфраструктури міста.

Склалася дивовижна ситуація: підрядні організації фактично кредитують потреби держави, бо не отримують роками за виконану для неї роботу гроші. Водночас держава регулярно нараховує пеню та штрафи на борги цих підприємств до бюджету та різних фондів. Більшого нонсенсу, мабуть, не знала історія економіки за всі роки існування світу.

Враховуючи тяжке становище економіки країни, ми не просимо списати наші борги перед бюджетом та фондами, як це було зроблено в інших галузях. Ми не боржники держави, навпаки, ми плідно працювали і вчасно розраховувалися з усіма, доки зароблені нами гроші не почали штучно й безкарно затримувати в державних установах, передовсім у НАЕК «Енергоатом», яка взяла на себе платіжні зобов'язання електростанцій. Ми й тепер у змозі розрахуватися, якщо держава прийме наші пропозиції.

Ми пропонуємо:

По-перше, провести суцільні заліки між підрядниками, АЕС та Міненерго в особі НАЕК «Енергоатом», кінцевим результатом яких було б перенесення заборгованості підрядників перед бюджетом та іншими фондами на рахунок НАЕК з одночасним списанням боргів НАЕК перед підрядниками на цю ж суму.

Пеню, нараховану на ці борги, — скасувати.

По-друге, укласти угоду між «Роботодавцем»—НАЕК та Радою підрядників за сприяння Кабінету міністрів України про:

систематичне проведення таких заліків у рахунок виконаних робіт;

оплату частки виконаних робіт грошовими засобами в розмірі заробітної плати працівників та нарахувань на неї, починаючи з дати укладення угоди.

Навіть це дасть можливість багатьом підприємствам, технологічно прив'язаним до АЕС, і надалі виконувати свої функції і допомогти місту в збереженні робочих місць та всієї інфраструктури будівельного, ремонтного, технічного комплексу енергетики, а також у вирішенні багатьох соціальних проблем.

Сподіваємося, пане Президенте, що це подання не спіткає доля попередніх наших звернень до найвищих державних установ країни. За цим з надією спостерігатимемо всі ми і наші діти. Ми переконані, що розв'язання цих нескладних, на наш погляд, проблем вкрай потрібне для всієї країни.

Прийнято на правлінні енергодарівського Союзу промисловців і підприємців 20 травня 1999 р.

Хижаки в натовпі жертв

Зникає межа між найжахливішою кіновигадкою і життям

— Сказав би я те, що вони хочуть почути: я винен, я —вбивця, я — вовк, я вбивав людей з метою пограбування. І послав би всіх подалі, сказав би: будьте прокляті, — так серійний убивця А. Онопрієнко ще на початку судових слухань відповів на запитання журналіста, що він сказав би людям, якби йому дали змогу виступити перед ними на площі.

А ось іще його «одкровення» (про себе говорить у третій особі):

— Онопрієнко — ніякий не маніяк. Він — нормальна людина, просто робив те, чого людям до сьогоднішнього дня неможливо зрозуміти. А для людей це є щось, що лякає... Я вважаю, нове покоління не має боятися таких явищ. Вбивство — це певна досконалість. Водночас я вважаю, що людство ще не прийшло до цієї досконалості.

Але досить словесного блуду вбивці. Автор цих рядків удостать начитався в деяких місцевих виданнях подібних «одкровень» нелюда, адже окремі з них відводили для інтерв'ю з ним (у пошуках сенсації) цілі сторінки. І чого він тільки не плів, корчачи з себе надлюдину, яка «Бога на три букви посилає». Інколи все-таки заявляв правду, як одного разу перед телекамерою: «Я ж граюся з вами».

Однак не поведінка Онопрієнка на суді, де він майже весь час мовчав, а його базікання перед телекамерою чи диктофоном допомогло краще зрозуміти, що породило цього нелюда. А це —вбивства, котрі жодним чином з ним не пов'язані. Обидві трагічні історії, про які піде мова, сталися в Овруцькому районі — сусідньому з Народицьким, де народився Онопрієнко. Слухання однієї справи закінчилося, коли увага всіх уже була прикута до початку процесу над серійним убивцею. Друге вбивство здійснене, коли процес уже розпочався.

... Євгенові, учню 11 класу Овруцької школи, набридла мати, яка часто нагадувала йому, що треба краще ставитися до навчання. По сусідству жив його двоюрідний брат Сергій, теж неповнолітній, студент Київського медуніверситету, з котрим дружив з дитячих літ. От Євген і попросив Сергія, щоб той допоміг йому... вбити матір.

Серед речей, що фігурували на суді, і загальний зошит з написом «Щоденник убивці», який Євген почав вести тижнів за два до скоєння злочину. З нього видно, що було розроблено два плани дій — «Альфа» і «Бета». Записи просто жахають: «9.01.98 р. Нервуюся. Все на межі. Але чекати недовго». «13.01.98 р. Якщо чесно, я хотів би, щоб в акції був «Бета». «14.01.98 р. «Альфа», «Бета», аби швидше». «19.01.98 р. Сьогодні понеділок, до акції лишилося три дні. І все. Починається життя. Я лише хочу, щоб усе швидше скінчилося і почалося моє з Сергієм вільне життя. В армію йти не збираюся. Працювати, заводити постійну подругу — теж. Може, я не насолоджуватимуся життям, як деякі, але й у хвості теж не лишуся». «21.01.98 р. Сьогодні!!»

Того дня мати, яка працювала в банку, повернулася з роботи дуже пізно, стомлена, тож і вирішили скористатися цим і здійснити задумане на день раніше. Хлопці почали з плану «Альфа» —рідний син перекрив заслінку димоходу та відкрив дверцята груби, щоб чадний газ пішов до кімнати, де мати спала з меншим сином. Але вона відчула запах і знову відкрила заслінку. Тоді Євген із двоюрідним братом взялися здійснювати план «Бета» — просто задушили її, використавши шнур від магнітофона. Труп винесли в гараж. Потім сокирою вбили сплячого дванадцятилітнього Віталика.

Одразу після цього Євген записав у щоденнику: «Все. Вибачте за почерк, пишу коряво, просто в незручному положенні. Вони померли. Спрацювала «Бета» і завтра в путь. Дивно, але на душі порожнеча. Віталя ще хрипить, та ніхто йому не допоможе. Я впевнений, що болю він не відчуває. На початку щоденника я казав, що вестиму записи видатних подій. Ось, тримайте — суперподія. Я поставив хрест на всьому: житті, навчанні, друзях, рідних і спокої. Долі немає. Але події найцікавіші. Я з Сергієм — хижаки в натовпі жертв. — І записи і все інше в дипломаті я писав при повному здоровому глузді».

«Хочеш вижити — умій убивати. Чінгісхан» — такий напис був на його дипломаті.

У судовій справі — і кольорове фото, на якому Віталик з букварем і квітами. Після вбивства старший брат написав на звороті: «Вибачаюсь. Пам'ятатиму про тебе, і, будь ласка, зрозумій мене».

Вранці хлопці вирішили тікати аж до Таджикистану. Затримали їх у Ростовській області. Враховуючи, що обоє неповнолітні, обласний суд засудив їх до десяти років позбавлення волі.

Не менше приголомшує іще один кривавий злочин, здійснений в Овручі, слідство з якого ще триває.

...14-літня Оксана пішла погуляти і не повернулася. Того самого вечора в її квартирі пролунав телефонний дзвінок.

— Якщо хочеш побачити свою дочку живою, приготуй 20 тисяч доларів і 5 тисяч гривень, — почув з трубки батько...

Наступного дня тіло дівчинки знайшли в занедбаному приміщенні розформованої військової частини. Вбивця спершу душив її, а потім добив ножем у серце...

Про затримання того, хто дзвонив, міліція повідомила дуже швидко. За твердженням правоохоронців, це 17-літній учень ПТУ, якого раніше вже судили за крадіжку. Він зізнався в убивстві...

Чи треба доводити, що останній злочин скоєно за простою схемою: вчора на телеекрані — сьогодні в житті? Чи зможете ви перерахувати, скільки разів серед американського кіномотлоху, що його крутять вечорами, проходив сюжет з викраденням людей? А як просто в дурній голові після їх перегляду закладається примітивний висновок: якщо вб'єш того, кого захопив заради викупу, — не викриють і не посадять. Ріжуть і стріляють у тих фільмах так просто, так ефектно. І головне: у кіногероїв — жодних докорів сумління, ніби вбивати — то покликання людини, сенс її життя.

У ті часи, коли таких фільмів ні в кінотеатрах, ні на телеекранах у нас іще не показували, по телебаченню можна було побачити цікаву зарубіжну стрічку з фантастичною алегорією. Щоразу під час кіносеансу кіногерой стріляв з екрана в зал і вбивав одного з глядачів. Там, на Заході, мислячі люди давно зрозуміли, що є і така творчість, яка вбиває спершу душі, а потім і людей...

Чи замислюємося ми, що за останні десять—п'ятнадцять років у нас притупилося ставлення до смерті як до величезної трагедії? Вона стала сприйматися по-кіношному, бо кожного дня ллється море крові — і з випусків новин, і з фільмів. Але якщо людина з міцною психікою, усталеними моральними критеріями проводить чітку межу між вимислом і життям, то в декого, особливо серед молоді, межа між життям і кіноказкою стирається.

Так сталося і з Євгеном, котрий убив свою матір і дванадцятирічного брата. У матеріалах справи згадуються фільми, які він назвав своїми улюбленими, і це не залишає найменших сумнівів у тому, чому девізом його життя стали слова: «Хочеш жити — вмій убивати», звідки така жорстокість, чому він зміг зробити співучасником злочину свого двоюрідного брата...

Згадайте, аборигени, коли до них приходили європейці, легко ставали жертвами епідемій — вони не знали тих хвороб, до яких Старий Світ пристосовувався століттями, легко спивалися, бо не було багатовікового звикання до алкоголю.

Онопрієнко — давно не підліток, але і його вразила та сама «бацила» культу насильства, якої в нас раніше не було. Знаєте, про що він за першої ж нагоди казав журналістам? Про той день, коли його, ще зовсім маленького, батько вирішив віддати в дитбудинок. З його слів виходить, що це найбільша трагедія в житті. До того ж така, що він затаїв злість на весь світ. Схоже, емоційно він досі там, у тому далекому минулому. Отож, як губка, впродовж усього подальшого життя вбирав у себе тільки негативну інформацію. А можливостей для цього мав більш ніж достатньо, особливо тоді, коли після мореходки кілька років ходив у рейси.

Онопрієнко і справді ніякий не маніяк. Більше за висновки дуже авторитетної експертизи переконав у цьому один малопомітний епізод з його злочинної біографії. Надумавши здійснити крадіжку в одному місці, він зробив так, щоб спрацювала сигналізація в зовсім іншому і вся увага правоохоронців була прикута туди. І те, що вбивав у різних регіонах України, викликане зовсім не тим, що хотів намалювати на карті хрест, як плів про це в різних інтерв'ю. Головної мети він досяг: правоохоронці дуже довго сприймали кожен факт убивства і грабежу розрізнено, не здогадуючись, що це справа рук одного злочинця.

Якщо уважно проаналізувати все, що він наговорив охочим до сенсацій журналістам, робиш висновок: надивився й начитався він усілякого містично-жахливого мотлоху по саму зав'язку. А звідси розпатякування про надприродні сили, літаючі тарілки, демонів, «руку» в якихось спецслужбах, що його виручить, про те, що йому було велено вбити спершу дев'ять чоловік, потім сорок, але троє виявилися непланованими, і т. д. Але найбільше вразив його рецепт з фільмів найгіршого гатунку: свідків треба безжально знищувати, інакше спіймаєшся. Жертвами ставали безпомічні люди, які відпочивали в машинах далеко від населених пунктів або мешкали в будинках на околицях сіл і містечок. Спершу убивав чоловіків, бо їх опору боявся найбільше. Стріляючи в помешканнях, перезаряджати обріз виходив надвір, аби ніхто в цей час не накинувся на нього, а заодно й перевіряв, чи не привернули постріли увагу інших. І все це для того, щоб грабувати, забирати все підряд...

Життя інших для нього нічого не варте. Як в американських фільмах, з яких випливає, що люди більше нічим не займаються, тільки вигадують якомога вишуканіші способи, як убити одне одного.

* * *

На жаль, схоже на те, що реальне життя плутають із трилером чи комп'ютерною грою не тільки в нас. В Югославії натовське командування поводиться так, ніби після закінчення операції жертви авіанальотів знову піднімуться і підуть далі у своїх справах, мов після закінчення зйомок чергового бойовика...

Невже нелюд Онопрієнко має рацію і в новому столітті людство прийде до такої «досконалості», що геть зітреться межа між кіношною вигадкою і життям?

Олексій КАВУН.

Житомир.

Абзац з листа

Нема грошей і на переказ

Поштовим переказом вислав гроші старенькій матері, яка мешкає в Білозірці Тернопільської області. Але її радість була передчасною: окрім повідомлення про переказ, вона нічого не отримала. На пошті їй відповіли, що в них немає грошей, бо Київ не переказав. До чого тут столиця? Адже це не бюджетні гроші, а мої.

І. СТАНЧАК.
Борислав
Львівської області.

А у спадок — пільги

Від Великої Вітчизняної війни постраждала практично кожна сім'я. Діти, батьки яких не повернулися з війни, одержували квартири, машини та інші блага лише після ветеранів та інвалідів, бо вони були наділені пільгами. А нині вже їхні діти користуються тими пільгами — в оплаті за квартиру, телефон, газ та електрику. Пільгами має користуватися той, хто заслужив.

І. ЗЮБА.
Луганськ.

Держава знову мене дурить

Ще в 1990 році я придбав державні цільові безпроцентні облігації на придбання автомашини та кольорового телевізора, але вже втратив надію одержати ці товари чи компенсацію. Я вже на заслуженому відпочинку, а держава й сьогодні обдурює мене, по півроку не виплачуючи пенсію...

Йосип КОЗЛОВСЬКИЙ.
Бар
Вінницької області.

З дипломом — на біржу праці?

Скільки ще працюватимуть старенькі бабусі та дідусі в державних установах, одержуючи і пенсію, і зарплату? А молоді тим часом стоять у черзі за роботою. Якщо людина досягла пенсійного віку, то нехай відпочиває, а своїм робочим місцем поступиться молодим.

Вікторія НОСКОВА.
Першотравневе
Зміївського району
Харківської області.

Лицем до землі

Великого занепаду зазнало сільське господарство, і винних у цьому немає. Пустують родючі землі, бо нікому обробляти, а міста переповнені біженцями з колгоспів, які стоять у чергах за субсидіями та допомогою з безробіття. Повернімося лицем до нашої годувальниці — до рідної землі!

Семен НЕДАШКІВСЬКИЙ.
Чернігів.

Суд — не управа

З 1992 по 1998 рік я працював слюсарем з ремонту та наладки контрольно-вимірювальних приладів підприємства «Галичтеплокомуненерго».

У вересні 1998 року звільнився з роботи за власним бажанням. Однак адміністрація зі мною так і не розрахувалася. Я звернувся з позовною заявою до Галицького районного суду. Своїм рішенням він стягнув з підприємства на мою користь 1952 гривні. Та до цього часу воно не виконане.

Мої неодноразові звернення до судді, судового виконавця нічого не дали. Я і моя сім'я позбавлені засобів до існування.

Роман ЧЕМЕРИНСЬКИЙ.
Галич
Івано-Франківської області.

✓ Фото з конверта

Отак виживаємо!

Фото Юрія ПАВЛІВА.

«Справедливість — це істина в дії»

Один день сам на сам з авторами скарг до Верховного Суду

Узятий в лапки заголовок — це висловлювання Ж. Жубера, яке згадалося в стінах Верховного Суду України. Саме тут співгромадяни шукають справедливості, тут надія або помирає, або, як фенікс, відроджується з попелу. Добре б знаходити істину в судах першої інстанції, але судді, на жаль, часом помиляються...

Пам'ятаю, заступник міського голови на Харківщині повчав жінку, сина якої жорстоко побив підприємець:

— Головне — довести справу до суду. Якщо ви не погодитеся з його рішенням, звернiться в обласний. Потім — до Києва.

Чиновник прищеплював, і не без підстави, думку про неминуче торжество справедливості — істини в дії.

На жаль, наш суд ще не став єдиним і незаперечним авторитетом серед гілок влади у розв'язанні спірних питань. У нас багато людей б'ють чолом Президентові, Верховній Раді, Кабміну, засобам масової інформації. А в ідеалі, і скоро це буде, правду слід шукати в будинках правосуддя. І тільки.

Та ось ваша скарга, не задоволена в першій і касаційній інстанціях, потрапила до Верховного Суду країни. Що на неї там чекає?

Смію твердити, всебічний і об'єктивний розгляд. Передбачаю скептичні репліки тих, кому суд найвищої інстанції дав невтішну відповідь. Сперечатися не стану — таких немало. Але про них мова, як кажуть, в індивідуальному порядку.

А зараз про справи, в яких крапки над «і» поставлено Верховним Судом на користь правого. Над їх вивченням я провів робочий день.

* * *

У березні 1991 Микола Прийма очолив правління ЖБК «Ветеран» у Сумах. На кошти членів кооперативу мав збудувати сім будинків. І збудував би, якби не вдарив серпень 1991-го, а за ним обвальна інфляція. Поки Микола Григорович замовляв проект, робив печатку, розбирався з земельною ділянкою (яку, виявилося, виділили незаконно), гроші знецінилися. Інфляція становила 11 477 відсотків. Та все-таки голова встиг закласти фундаменти п'яти будинків і викопати котловани для двох. Тобто гроші, які залишилися, переконує, використано за призначенням.

Інакше вважали члени ЖБК, звинувативши Прийму в неналежному виконанні своїх обов'язків. Зарічний районний суд позбавив його волі на один рік і стягнув з невдачливого голови понад 63 тисячі гривень на користь потерпілих. Обласний суд вирок залишив без змін. За скаргою Прийми заступник голови Верховного Суду подав протест до судової колегії, яка його задовольнила.

* * *

ВС одержав скаргу в порядку нагляду від Едуарда Бельчика і його адвоката. Старшого інспектора Іллічівської митниці (Одеська область) звинувачували за трьома статтями КК. Райсуд за ними виправдав Бельчика, але засудив на 9 місяців і 13 днів за іншою статтею. Засудив і тут-таки звільнив із зали суду як такого, що відбув покарання. Одеський обласний суд погодився з районним. За протестом заступника голови ВС судова колегія ВС вирок Центрального районного суду Одеси і визначення судової колегії скасувала, а справу закрила.

* * *

За вироком Збаразького райсуду (Тернопільська область) 1997 року засуджено гр. Казновецького. Бувши суб'єктом підприємницької діяльності, він не сплатив акцизний збір у сумі 1 723 гривні. За протестом заступника голови ВС президія обласного суду вирок скасувала, справу припинила, оскільки не було складу злочину.

Ось така помилочка вийшла.

* * *

Коростишівський райсуд Житомирської області засудив гр. Ганущенка за те, що він шляхом шахрайства намагався заволодіти держмайном — квартирою у момент її приватизації на ім'я своячки Лінкевич з метою одержати житло в спадок. Суди першої й касаційної інстанцій не звернули уваги на докази того, що Лінкевич приготувала документи на приватизацію, а Ганущенко оформив їх на її прохання.

Судові рішення скасовано, справу припинено.

* * *

Переді мною постанова судової колегії з кримінальних справ Верховного Суду щодо Станіслава Лукащука. Довгинцевський райсуд Кривого Рога визнав його винним у тому, що, охороняючи гаражі, він під час сварки, що перейшла в бійку, навмисно завдав середньої тяжкості тілесні пошкодження двом непроханим гостям. Районний суд зігнорував свідчення Лукащука і свідка про те, що першим застосував насильство К., а до нього приєднався горілчаний брат. Лукащук захищався від нападу, тому його дії не можна кваліфікувати як злочинні.

Згадався у цьому зв'язку випадок, що стався в Севастополі. Туди я виїздив за листом дружини засудженого Зонова. І з'ясував, що, захищаючись від п'яного бешкетника, її чоловік викрутив нападникові руку з ножем і (о, горе!) ніж при цьому зачепив артерію на стегні. Районний суд виніс виправдальний вирок, тобто повністю виправдав Зонова. Але за протестом прокурора міський суд визнав Зонова винним і засудив на вісім років позбавлення волі. Трагізм ситуації в тому, що одна людина безславно загинула і її не повернути. До другої ж застосовано два взаємовиключні формулювання: «невинний» і «винний».

Зонов, та й автор цих рядків, вірять, що Верховний Суд України всебічно й об'єктивно розбереться у цій справі.

* * *

Ковельський окружний суд (Волинська область) позбавив волі на сім років гр. Цупка, який, бувши під впливом алкоголю, вкрав п'ять кілограмів цукру. А гр. Заліщук одержав строк за крадіжку 2,3 кілограма гвіздків (Львів).

Судова колегія ВС змінила вироки, зменшивши строк покарання Цупку до трьох років, а щодо Заліщука обмежилася громадським осудом.

* * *

Але досить про вироки, що виявилися занадто суворими. Є, виявляється, і помилки, пов'язані з надто м'якими покараннями.

* * *

Запорізький облсуд засудив колишніх стрільців позавідомчої воєнізованої охорони Азарова, Полницького і Будникова відповідно до п'яти, чотирьох та трьох років позбавлення волі умовно. Їхні «пустощі» полягали в тому, що протягом двох років вони брали участь у крадіжках автомобілів з місцевого автозаводу й перепродували їх Бузияну та Борисову, які теж відбулися легким переляком. Тим часом Бузиян збув «Таврії» на суму 16 421 гривня, а Борисов — на 31 451.

Подібних прикладів у Верховному Суді я знайшов немало.

Коментар заступника голови судової колегії у карних справах Верховного Суду України Віктора КОНОНЕНКА:

— Світове співтовариство ще 1948 року визнало, що людина є найвищою соціальною цінністю. Це записано і в Конституції України. Захист же прав і свобод особи віднесено до повноважень судової влади. У судах рік у рік збільшується кількість справ: тобто громадяни все більше розв'язання своїх проблем довіряють правосуддю. Скажімо, торік судовими провадженнями завершено 1 мільйон 700 тисяч справ, що на 13 відсотків більше, ніж у 1997 році і на 50 відсотків більше, ніж п'ять років тому.

Тим часом кількість суддів залишилася незмінною, а фінансове забезпечення і матеріально-технічне становище судів украй незадовільним.

Незважаючи на це, якість роботи суддів стабільна. І ще: 85 відсотків цивільних і 75 відсотків кримінальних справ суди розглянули в установлені строки.

Актуальною для нас була і залишається проблема демократичності правосуддя, захист усіх учасників процесу. Аналіз показав, що чинне законодавство передбачає більш обмежений перелік прав потерпілого порівняно, скажімо, зі звинувачуваним. Права потерпілого обмежені самим процесуальним законом і мають здебільшого декларативний характер.

Найчастіше порушується право на відшкодування шкоди, заподіяної потерпілому злочином. Торік, до речі, кількість фізичних осіб, постраждалих від злочину, становила 138 334, що на 9 відсотків більше, ніж позаторік. Зокрема, завдано шкоди життю 6 529 осіб, здоров'ю 27 211 осіб.

Працівники слідчого апарату, та й окремі судді, на жаль, насамперед дбають про відшкодування шкоди державі, а вже потім — громадянинові.

Торік матеріальну і моральну шкоду завдано 224 799 фізичним та юридичним особам, що вдвічі більше, ніж у 1997-му. Громадянам завдано збитків, заподіяних крадіжками приватного майна, в шість разів більше, ніж державі — розкраданням державного. Проте державі повернуто 90 відсотків, а громадянам — лише 29.

Ось чому треба максимально захистити потерпілого. Щоб не було випадків, коли за образу честі й гідності з засобів масової інформації стягують мільйони, а за умисне вбивство — тисячу, а то й сотню гривень.

Аналіз свідчить, що кожна третя скарга потерпілих у порядку судового нагляду — на невиконання вироків у частині відшкодування матеріальної та моральної шкоди. У зв'язку з цим актуальним є створення спеціального фонду потерпілих від злочину. Ми пропонуємо започаткувати його за рахунок сплати держмита, конфіскації, штрафів.

Отже, коли розставити акценти в проблемі захисту прав людини, тоді, вважаю, суди стануть єдиною інстанцією, до якої, як у всьому світі, громадяни будуть звертатися по Правду і Справедливість.

Хай так буде!

Іван ІЛЛЯШ.

Ви нам писали

Автобусом керувати — не волів поганяти

Державна госпрозрахункова служба пасажирських перевезень розглянула скаргу киянина І. Шалюти про неправомірні дії водія мікроавтобуса С. Черненка. За повідомленням керівництва закритого акціонерного товариства «Автосвіт», С. Черненка переведено різноробочим підприємства, від роботи водієм його відсторонено.

В. БІЛОСВІТ,
начальник управління транспорту міської держадміністрації.
Київ.

Це ще не так – але так буде!

Жертви нацизму потребують захисту

Коли держава сама не визнає своїх громадян жертвами нацизму, то чому повинна їх визнавати такими інша країна?

Готується законопроект

Травневі дні завжди асоціюються із святом «зі сльозами на очах» — саме в травні 1945 року нарешті було покінчено з «коричневою чумою». Однак рани, завдані агресором, продовжують боліти, і не тільки через втрати рідних і близьких на полях боїв. Чимало наших співвітчизників під час війни опинилися у фашистській неволі, де було підірвано здоров'я, втрачено найкращі роки життя.

Нова демократична Німеччина прийняла рішення спокутувати вину перед жертвами нацизму і взяла на себе зобов'язання щодо компенсаційних виплат жертвам нацизму. Відповідну міжурядову угоду було підписано між Німеччиною та Україною. Однак під час її реалізації виникла низка проблем.

Про це розмова нашого кореспондента з народним депутатом, членом Комітету Верховної Ради у закордонних справах і зв'язках з СНД Ігорем ШАРОВИМ.

— Так, справді, проблеми є, оскільки в нашій державі немає належної нормативно-правової бази. А тому насамперед треба законодавчо закріпити статус жертв нацистських переслідувань, їх соціальний захист. Це треба зробити для ведення нашим урядом переговорів на міжнародному рівні.

Власне, це одна з причин того, що донедавна, на відміну від громадян держав Західної Європи, ні українці, ні інші жителі колишнього Радянського Союзу ніяких компенсацій не отримували за свою рабську працю у фашистській неволі.

— Чи можна сказати, що камінь цей нарешті вдалося зрушити з місця?

— Виникли проблеми на міжурядовому рівні. Бо, скажімо, коли держава сама не визнає своїх громадян жертвами нацизму, то чому повинна їх визнавати такими інша країна?

Розуміючи відповідальність нашої держави перед співгромадянами, як народний обранець я вніс у Верховну Раду законопроект «Про соціальний захист осіб, які постраждали від фашистських переслідувань у роки другої світової війни (жертв нацистських переслідувань)». Сподіваюся, що завдяки цьому законові вдасться закласти необхідний правовий фундамент для юридичного розв'язання зазначених проблем і відстоювання прав та інтересів жертв нацистських переслідувань. Адже законопроект визначає їхній статус, правові засади і порядок створення відповідних державних та громадських організацій. Також передбачено систему соціального захисту і соціальних гарантій, які має забезпечити держава. Виконання зобов'язань перед жертвами нацистських переслідувань покладається на Український національний фонд «Взаєморозуміння та примирення» при Кабінеті міністрів України.

— Мене зацікавив ще один законопроект, внесений вами у Верховну Раду. Він називається «Про лобіювання в Україні». Скажіть, будь ласка, чим викликана його поява?

— Лобіювання як форма впливу на органи державної влади є в усіх без винятку державах. Щоправда, воно може виявлятися по-різному, і водночас може бути джерелом корупції. Власне, це основна причина, чому в розвинених демократичних державах його намагаються поставити під контроль, вивести з нелегального стану. Адже доки існуватиме світ, доти в різних груп громадян завжди будуть власні інтереси. Саме тому подібні закони останнім часом прийняті у ФРН, Канаді, США, деяких інших державах.

Проте лобіювання може стати ефективним засобом безпосереднього впливу громадян та їх об'єднань на політичну та соціально-економічну ситуацію в країні, формою здійснення ними влади в Україні. Держава, сприяючи розвиткові політичної і громадської активності, соціальної ініціативи громадян, створює рівні умови для забезпечення легальної лобістської діяльності як їм особисто, так і їхнім об'єднанням. До речі, таке право гарантується Конституцією України. Адже в Основному Законі сказано, що громадянин має право самостійно або спільно з іншими звертатися усно або в письмовій формі з пропозиціями, скаргами до вищих органів законодавчої та інших гілок влади.

Одне слово, мій законопроект і покликаний розв'язати ці проблеми, сприяти становленню в Україні громадянського суспільства. Зараз я продовжую працювати над декількома законопроектами, які також дуже потрібні Україні.

Розмову вів Володимир КОРОЛЮК.

Пізнання істини й пошуки винуватців

Ще в 1991 році, коли було прийнято Закон України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», і в людей України, і в наших сусідів, братів по горю, Білорусі та Росії, постало питання: чи можна реалізувати цей популістський закон? Чи можна так просто, незалежно від кількості робочих днів у зоні відчуження, давати такі великі пільги й компенсації?

Свого часу на сесії Верховної Ради після доповіді В. Яворівського, голови комісії з чорнобильських питань, тодішній прем'єр-міністр В. Масол запропонував обчислити цей закон, а потім його приймати. Відповідь була: приймімо, а потім обчислимо. Цікава логіка? Ось де одна з головних причин сьогоднішніх бід.

Володимир Яворівський не раз пояснював популізм закону тим, що ми хотіли більше взяти від Союзу. Взяли, великі провидці?

Ні, я сьогодні не хочу звинувачувати той популізм В. Яворівського і тих, хто разом з ним у складі комісії з чорнобильських питань, можливо, думали, що за рахунок цього збережуть місце серед депутатів Верховної Ради. Я хочу зрозуміти тих, хто потім, переконавшися, що не можна реалізувати закон 1991 року, наполегливо добиваються цього.

Час минав. Лави ліквідаторів зростали, зростала кількість інвалідів, особливо з популістської четвертої зони, ще більшими темпами зростали пенсії і виплати за втрату здоров'я. А держава біднішала й біднішала. Сьогодні справді близнюкові є те, що люди не отримують по кілька місяців пенсію 37—50 грн., а поряд «екскурсанти» до зони отримують до 1000 грн. та ще на додаткове харчування по 80 грн. на місяць. До речі, я вжив вираз «екскурсант до зони». Хочу зупинитися на цьому, бо саме за це критикував мене на парламентських читаннях один з народних депутатів. Він назвав цинізмом, коли питання ставиться таким чином: скільки годин працював у зоні громадянин. Це не моя вигадка, а буква закону. Якби народний депутат читав ст.14 закону, то він знав би, що в ній є терміни «робочий день» і «календарний день». І тому якщо записано в документах якусь дату перебування, то вона до 1.07.86 р. має бути не менше одного робочого дня, а після 1.07.86 р. — не менше одного календарного дня. Тож саме цих «одноденників» я називаю «екскурсантами до зони». Бачите, який захист? Навіть суди стали на їх бік. Та скільки їх сьогодні, таких інвалідів? Правда, у В. Яворівського і на це питання була заготовка: «А може, він стояв якраз там?» Це правда. Але ж правда і те, що один скидав графіт з даху четвертого блока, а інші провели суботник у с. Ковшилівці у червні 1986 р. Працівники ЧАЕС відпрацювали вахту на станції і приїхали в піонерський табір «Казковий», а артист того дня виступив перед ними в таборі.

Зубний технік шпиталю МВС працював кілька днів у с. Сікачі Іванківського району, а в 1992 році з'явився маршрутний лист, що він їздив на кілька годин до Чорнобиля, «взяв 26 бер, став інвалідом Чорнобиля».

Усі «екскурсанти до зони» нині — учасники ліквідації аварії на ЧАЕС другої категорії. І я не знаю, де сьогодні більше інвалідів Чорнобиля: чи серед екскурсантів, чи серед справжніх ліквідаторів.

До речі, під час однієї із зустрічей у телестудії Володимир Яворівський, коли вже не був народним депутатом, сказав: «Так, треба вносити зміни до закону». Але сьогодні в парламенті народним депутатам теж не хочеться сваритися з «ліквідаторами», а тому всі стали великими захисниками «чорнобильців». Аякже! Скажи, що ти проти скасування пільг, зняття статусу четвертої, третьої зони і все — десятки тисяч виборців відвернуться від таких депутатів.

І це зрозуміло. В умовах зубожіння тільки чорнобильський закон та закон про учасників Великої Вітчизняної війни дає шанс на виживання.

За хабарі сьогодні відверто «діагностують» зв'язок захворювання з роботами під час ліквідації чорнобильської аварії або проживанням на забрудненій території.

Тим часом непорушність чинного законодавства весь час підтверджується, незважаючи на те, що тим же законодавством передбачено зміни кордонів чорнобильських зон.

Нинішній голова Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Ю. Самойленко висловив, на мій погляд, дуже розумну думку щодо нового підходу до цієї проблеми. Адже здебільшого сьогодні захищені ті, хто побував на «екскурсії» в зоні. Ті, хто проживає на територіях не більш забруднених від тих, як виявилося, такими не вважаються.

Потерпають у цих умовах ті, хто справді постраждав. Їм потрібні ліки, відповідне харчування тощо. Хіба може держава забезпечити усім цим 3,5 млн. людей, віднесених до постраждалих внаслідок чорнобильської катастрофи. А тому ті, хто горів на ЧАЕС, хто працював на будівництві «Укриття», займався дезактивацією станції і промайданчика, мусять утримувати на собі ще й армію «екскурсантів». Хіба це не блюзнірство?

Необхідно приймати зміни до закону, звільняти його від популізму, зосередити увагу на тих, хто справді постраждав, а не на тих, хто хотів бути таким.

Олександр ПУХЛЯК,
начальник відділу визначення статусу «чорнобильців» МНС.

Закон на боці «екскурсантів»?

«Я — не новачок»

Хто є хто

Особлива увага до особи Валентини ПРОЦЕНКО зрозуміла. Адже вона отримала депутатський мандат після трагічної загибелі лідера Народного руху України В'ячеслава Чорновола: партійний список «просунувся», і випала її черга. Пані Валентина працює в парламенті лише близько місяця, однак, як стверджує, не новачок у політиці.

— До чого вас зобов'язує депутатський мандат, отриманий, на жаль, у трагічний спосіб?

— Ще 1989 року, на початку перебудови, на сесії Димитровської міськради я дала слово боротися за зміну політичного й економічного ладу у державі. Я присягнула собі й своєму народові ще тоді, коли, багато чим ризикуючи, відстоювала, виборювала разом із своїми однодумцями незалежність України.

Я прагнула отримати можливість наповнити суверенітет реальним змістом, впливати на створення правового поля у державі, формування самодостатньої економіки, мріяла про розквіт національної культури, про добробут і цивілізоване життя нашого працелюбного і терплячого народу.

— Ви не належите до того крила Руху, яке вважає себе послідовниками В'ячеслава Чорновола, а до Руху Ю. Костенка...

— Мені дуже болить, що ті два крила Руху летять у різні боки і за різними векторами спрямовують зусилля.

Розбіжності, які останнім часом виникли у Русі, пов'язані з різними поглядами на партійне будівництво. Рух Г. Удовенка створив власне вже нову партію, прийнявши поправки до статуту.

Головне, що неприйнятне для мене й моїх однодумців, —це те, що сама структура партії геть унеможливлює будь-який вплив низових партійних ланок на прийняття рішень, тим паче на формування у майбутньому партійного списку.

А якщо буде прийнято пропорційну систему виборів (відсутність одномандатних округів), то і загалом така структура партії дасть можливість «протягнути» будь-які рішення або просто продати місця у партійному списку певним клановo-олігархічним структурам.

— Якою ви вбачаєте свою роботу у парламенті? Чи маєте розроблені проекти законів або пропозиції до них?

— Звичайно, щоб адаптуватись і розробити законопроекти, потрібен якийсь час. Поки що, окрім надмірної кількості законів, певної неефективності використання дорогоцінного часу депутатів під час засідань і голосувань, себто недосконалості організації роботи депутатського корпусу, нічого не вразило.

Я готувала себе до роботи в парламенті. Переконана, що ніхто з моїх колег на Донеччині, й не лише з Руху, не сумніваються, що голосуватиму так, як треба. Хоч би якого спрямування був закон. Та й щодня до початку засідань ВР у фракції ми обговорюємо всі питання, що розглядатимуться. Найближчим часом визначу для себе систему роботи, виберу комітет.

— Чи можливе, на ваш погляд, об'єднання двох частин Руху і всіх національно-демократичних сил загалом до президентських виборів?

— Якщо фракція НРУ під керівництвом Ю. Костенка плідно працюватиме в парламенті, а інтелектуальний і творчий потенціал фракції надзвичайно потужний, то після прискорений процес з'єднання низів, який відбувається нині. Об'єднання верхів не важливе і не потрібне. Треба нарощувати нові м'язи, підносити Народний рух України на вищий якісний рівень.

Напередодні виборів ситуація сприятиме об'єднанню національно-демократичних сил у єдину потужну правоцентристську партію національно-демократичного спрямування. За 10 років сформувалася молода політична еліта, здатна розбудувати і структуризувати суспільство природним шляхом, на противагу методу насильної структуризації суспільства владою, яка здатна сформувати лише тимчасові неполітичні угруповання для певного політичного моменту.

Прикро, що так багато партій знищила чи проковтнула система, що дехто з партійних лідерів заховався від обіймів влади, а вона, обійнявши їх, задушила у своїх обіймах.

Думаю, що лише страх перед владою став перешкодою для висунення спільного кандидата від демократичних сил. Але ще не зовсім пізно. Ближче до виборів, переконана, ситуація зміниться на користь здорових демократичних сил. А нині в Україні є реальна загроза демократії.

Інтерв'ю взяла Юліана ШЕВЧУК.

Із досьє «ГУ»

Валентина ПРОЦЕНКО народилася в Гришиному Красноармійського району на Донеччині. Має дві вищі освіти — інженер-технолог і менеджер-економіст. Працювала викладачем, керувала підприємствами різного рівня. Останнім часом була на партійній роботі.

У номер

✔ **Ужгород**

Не забагатів, хоч мав збагачений уран

Працівники Берегівського УБОЗу ще кілька місяців тому вилучили у двох кавказців пістолет та гранату. Але за грати сів лише один, узявши все на себе.

А другий, 50-літній Жора, мешканець Краснодарського краю, громадянин Росії, залишився під ненав'язливою, але пильною опікою міліції. Нещодавно на Берегівському автовокзалі у нього вилучили пакет із двома кілограмами уранової руди. Ще вісімнадцять кілограмів він зберігав, закопавши в гумовій автокамері на городі у свого знайомого. Від продажу цього небезпечного товару він планував отримати понад мільйон доларів, та клієнт не йшов. Тепер Жора має ще один клопіт —із здоров'ям. Бавився ж бо із смертоносною сумішшю.

✔ **Тернопіль**

Півтонни дріжджів за фальшиві бакси

Неймовірно здивувавши продавця тернопільського ринку бажанням придбати 500 кілограмів дріжджів, двоє покупців розрахувалися з ним двома стодоларовими купюрами. Коли продавець, про всяк випадок, захотів упевнитись у їхній справжності в обмінному пункті, то мало не зомлів — гроші були фальшиві. Саме такі банкноти уже вилучені міліцією на Вінниччині та Харківщині.

✔ **Кіровоград**

Дають прикурити контрабанді

Працівниками міської податкової адміністрації останнім часом вилучено з торговельної мережі більше двадцяти тисяч пачок цигарок без акцизних марок або з акцизними марками іноземних держав. На складі однієї приватної фірми знайдено близько десяти тисяч пачок контрабандних цигарок. Усі вони —закордонного виробництва.

✔ **Рівне**

Якби відходи в доходи?..

Торік на підприємствах Рівненщини утримувалося більш як 700 тисяч тонн промислових токсичних відходів. Найбільше їх сховище, яке є потенційним джерелом забруднення довкілля і передовсім водних ресурсів, —відвали фосфогіпсів ВАТ «Рівнеазот». Вони розміщені на правому березі річки Горинь і займають майже 50 гектарів.

Працівники Рівненського обласного державного управління екологічної безпеки спільно з міжвідомчим екологічним центром Мінекобезпеки України розробляють правове, економічне та екологічне обгрунтування створення в області регіональної системи управління небезпечними відходами.

✔ **Хмельницький**

«Килимова автоколона» і «телефонне право»

Нещодавно підрозділи обласної податкової міліції затримали шість вантажних мікроавтобусів «Мерседес» з килимами, килимовими доріжками, телевізорами та іншими побутовими товарами, що були ввезені в Україну без сплати митного податку. Тільки килимовими виробами можна було б застелити всю центральну вулицю міста — довжиною у півтора кілометра. Загальна вартість — майже 500 тисяч доларів США. Але важко стверджувати, що все це добре піде на користь держави, бо одразу ж в хід пішло «телефонне право». Попри все контрабандні матеріали передано для порушення кримінальної справи у Хмельницьке обласне управління Служби безпеки України. Організаторів «килимової автоколони» затримано.

✔ **Фотофакт**

Собачий ніс може розрізняти запахи будь-якої речовини. Тому й використовують працівники кінологічного центру київської міліції тварин для пошуку вибухових речовин та наркотиків. Приміром, чотирирічний спаніель Сем «фахівець» з маріхуани.

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (ДІНАУ).

Малюк народився Ростиславом, а помер Василем

Життя і смерть. Дві філософські категорії, що їх кожна людина пізнає самотужки. Життя на планеті людей триває довго, та поціновується дешево. А в планетарному масштабі людське життя — мить, за яку доводиться дорого платити... А смерть — вона дешевша за життя. Її роздають безплатно...

У родині Марчуків нетерпляче очікували появи первістка. Олена регулярно відвідувала дільничного гінеколога, виконуючи всі приписи лікаря. І коли наприкінці вагітності з'ясувалося, що в неї передчасне старіння плаценти й це може зашкодити плоду, заздалегідь лягла в рекомендований хороший пологовий будинок для обстеження і підготовки до пологів.

За словами її мами, Тамари Мелентіївни, Оленкою згодилася опікуватися знайома акушерка Тетяна. Породіллю протягом десяти днів готували до пологів, раз у раз відкладаючи появу на світ Ростислава (так хотіли назвати малюка батьки).

Пологи були тяжкі. О 3 годині 25 хвилин 27 січня цього року за ручного втручання Олена Марчук народила живого хлопчика. За добу дитя померло. Чому? На це запитання батькам хлопчика вдалося одержати відповідь лише після звернення до прокуратури...

Оленка зателефонувала додому вночі:

— Мамо, забери мене звідсіля! Я не можу чути дитячого плачу...

Груди наливалися молоком, у сусідніх палатах плакали немовлята, але додому забирати дочку було ще рано. До неї в одномісну палату медперсонал заходив лише в разі необхідності... На третій день черговий лікар дозволив забрати породіллю і вдома продовжити реабілітаційні процедури. За кілька днів Олену привели на огляд до пологового будинку. Її остаточно «виписали» додому, видали на руки обмінну картку для районної жіночої консультації, де було написано, що вона, Олена Олександрівна Марчук, народила 27.01.99 року хлопчика вагою 3 кг 900 г, зростом 54 см, і дописано —рекомендовано 70 днів лікарняного... На запитання, чи видадуть довідку про смерть і результати розтину, було дано відповідь: мовляв, усі ці папери централізовано передають до жіночої консультації.

У жіночій консультації Ватутінського району столиці були вкрай здивовані такими поясненнями Оленчиної мами.

— Тут написано, що народилася жива дитина вчасно, з нормальною вагою і зростом, — констатували лікарі. —Про смерть нічого не сказано і ніякі довідки до нас не надходили...

Родичі померлого малюка оббили чимало порогів різних медичних установ Києва, шукаючи документального підтвердження смерті безіменного Марчука. Виникли підозри — лікарі чогось недоговорюють. Дитину Олені після смерті не показали, дозвіл на кремацію вона не підписувала, документів про те, що її син мертвий, не видають.

Тамара Мелентіївна спеціально взяла відпустку і заходилася шукати останки свого онука. Малесенька людина, що прожила на Землі лише добу, на думку бабусі, заслуговувала на те, щоб бути похованою по-людськи.

Олена подала заяву до прокуратури Подільського району (за місцем розташування пологового будинку №2), в якій прохала з'ясувати причину смерті її сина і місце перебування трупа.

Прокуратура спрацювала оперативно. Через три дні з'явилася перша інформація.

— Нам зателефонувала помічник прокурора Оксана Валерко і сказала, що труп дитини — в Охматдиті і що Олена нібито втекла з пологового будинку і тому її одразу про це не сповістили. Оксана Петрівна пояснила, що в Охматдиті чекають матір, бо без її згоди не можуть кремірувати труп дитини, —пригадує бабуся. — Вони, либонь, не сподівалися, що ми шукатимемо труп дитини і знайдемо його. Пологовий будинок оформляє в Подільському ЗАГСі дитину 5.02.99 р. Навіть ім'я йому дали — Василь.

А тим часом з дитячої районної поліклініки Марчукам телефонують, турбуються, як почувається новонароджений хлопчик...

Василь Олексійович Марчук прожив на світі 30 годин. 22 доби по смерті трупик немовляти не міг знайти спочинку ні на цьому, ні на тому світі... Тільце дитини, що має батьків, бабусь і дідусів, три тижні поневірялося невідомо де.

Відшукати останки малюка вдалося лише після звернення до прокуратури Подільського району Києва.

Старший помічник прокурора Оксана Валерко провела розслідування, зібравши всю інформацію про життя і смерть Василька Марчука. Ту інформацію, доступ до якої був закритий для батьків новонародженого.

Згідно з протоколом паталогоанатомічного дослідження від 5.02.99 р. за №54, дитина мала вроджену пневмонію, венозне повнокров'я внутрішніх органів, осередкові крововиливи у м'які оболонки мозку (набряк мозку).

Прокуратура відмовила Олені Марчук у порушенні кримінальної справи за фактом смерті дитини з вини лікарів пологового будинку №2, а саме: несвоєчасного і некваліфікованого лікування дитини. Обставини, викладені в заяві, під час прокурорської перевірки не підтвердилися...

P. S. Ми не беремося ставити власні наголоси в історії життя і смерті Василька Марчука. Паталогоанатом виніс свій вердикт, прокуратура — свій. Та для сім'ї, котра протягом дев'яти місяців очікувала появи на світ малесенької істоти і раптом втратила її, паперові відписки, довідки й постанови — слабка втіха. За вже усталеною в нашій країні традицією з медиками не судяться, їх не засуджують. Собі дорожче.

Ольга ВАУЛІНА.

«Кольорова лихоманка» дісталася й шахт

Проблема

Зведення, що надходять із підземних горизонтів, і статистика нещасних випадків свідчать — «битва» за вугілля йде з перемінним успіхом. Принаймні, гірничорятувальникам у найближчі роки безробіття не загрожує. Більше того, з відкриттям своєрідного «другого фронту» роботи помітно додалося.

Рятувальникам і справді тепер доводиться працювати ніби на два фронти. Адже під землею побільшало число трагічних випадків, не пов'язаних із виробництвом. Тобто дедалі частіше доводиться рятувати людей, які проникають у виробки давно закритих шахт, щоб відшукати кольорові метали. Причому ті, кого охопила «мідна лихоманка», в переважній більшості досить пристойно екіпіровані. Що в свою чергу свідчить — підпільний підземний промисел непогано організовано силою, яка скуповує кольоровий метал. А ось у разі нещасних випадків доводиться кликати гірничорятувальників. І не завжди допомога може надійти вчасно.

З початку року вже зафіксовано кілька випадків, коли попри всі зусилля бійців рятувальної служби, не було навіть можливості дістати тіла потерпілих. Приміром, у селищі Сокологорівка Первомайського району місцем поховання 29-річного місцевого жителя прийнято вважати стовбур непрацюючої шахти, біля якого й було проведено церемонію поховання...

Молодий чоловік під час спроби відшукати кольоровий метал потрапив під завал. Довгий час рятувальники намагалися визволити його з підземного полону, але все марно. Приблизно така сама ситуація повторилася й на шахті ім. Косіора.

Крім обвалів, покинуті підземні виробки загрожують ще й небезпечною концентрацією шахтного газу. Він і став причиною недавньої трагедії на шахті № 19 (шахта ім. 50-річчя Радянської України ДХК «Антрацит»). У похилому стволі на глибині 30 метрів виявили тіла двох місцевих жителів. Хоча згадана шахта закрита ще в 50-ті роки, мешканці навколишніх шахтарських селищ розконсервували вхід і налагодили тут «видобуток» вугілля.

А всього в області виявлено майже сотню старих шахт, куди є вхід з поверхні. І дедалі частіше, ризикуючи життям, під землю спускаються не тільки за металом, а й щоб ще дідівським способом нарубати вугілля.

Павло КУЩ.

Луганська область.

Кримінал

Кінець підпільної гуральні

На Кіровоградщині працівники управління боротьби з організованою злочинністю перепинили діяльність злочинного угруповання, яке займалося виготовленням фальсифікованої горілки. Базувалося підпільне виробництво на території однієї з пересувних механізованих колон, яку її директор фактично передав у повне розпорядження комерсантів, звільнивши або відправивши у вимушені відпустки всіх працівників.

Ще одну лінію з розливу спиртного було обладнано в приватному будинку, старенького господаря якого зловмисники просто вигнали з дому. В умовах цілковитої антисанітарії, на примітивному обладнанні підпільна гуральня нерідко працювала в три зміни і могла виготовляти щодоби до 10 тисяч пляшок водоспиртового сурогату. Так звана готова продукція «прикрашалася» етикетками найпрестижніших лікеро-горілчаних заводів і відправлялася в торгову мережу.

Працівники міліції викрили зловмисників, незважаючи на вжиті ними заходи перестороги — охорону об'єктів з використанням службових собак та радіостанцій, доставку робітників у закритому автотранспорті з метою приховання від них місцезнаходження гуральні. Міліція затримала і автомобіль, який віз на так зване виробництво 14 тонн спирту. А в цехах правоохоронці виявили близько тонни водо-спиртової суміші, 20 тисяч уже наповнених цією рідиною пляшок, акцизні марки, інші докази незаконної діяльності. Триває розслідування.

Нам «Малева» мало! — сказав «Аеросвіт»

Повірте, я розумію тих, хто не любить літати. Хто воліє трюхикати в Європу поїздом чи авто, щоб не відчувати під грудьми нудотний щем. І сам не раз і не два, радіючи, плескав у долоні, коли колеса літака чиркали об землю... Цього разу, на рейсі Київ—Будапешт, затягувався паском як завжди, тобто з потаємним трепетом. Коли попереду себе у кріслі побачив знайомий профіль, у голову раптом стрельнуло: «Ну, якщо сам Погребняк летить!..» — і вже спокійніше клацнув застібкою. А голова спостережної ради авіакомпанії «Аеросвіт» Леонід Васильович Погребняк вирішив теж трохи розім'ятися. Та й нагода ніби була урочиста: відкриття лінії авіакомпанії «Аеросвіт» до Угорщини. Пасажири, як на цей празниковий рейс, були звичні — гості, журналістський гурт, жменька бізнесового випадкового люду. Вони, останні, пізнавалися відразу — смішно крутили головами, чудувалися: мовляв, куди ми потрапили? Ішли на борт, а тут якийсь захмарний брифінг. Журналісти ж гнули своєї: «А раніше хіба не літали до угорців, що аж тепер, на дев'ятому році, треба влаштовувати показуху?..» Погребняк не ображався:

Популярне в туристів місце Будапешта — площа Героїв

— Хлопці, називайте це як хочете, але те, що ми летимо на "Боїнгу" нашої української авіакомпанії до Будапешта, — це факт.

І літатимемо — чотири рази на тиждень. Раніше сюди курсували радянські, надійні, але підтоптані Ан-24. І зазвичай патріотизм наших співвітчизників закінчувався чомусь саме біля віконця каси рідних авіаліній: «Ан»? —перепитували і... прямували до угорського «Малева». Іноземці — так ті навіть без розвідки вручали свої душі малевським «Боїнгам». Хто на цьому ринку авіаперевезень вигравав, хто програвав, думаю, говорити зайве. І от у лютому цього року в «Аеросвіті» з'явився вже третій «Боїнг». Його пригнали з Бельгії, де над ним почаклували провідні авіаспеціалісти «Сабени». Отже, борт після капіталки — як нова копійка: сідає і злітає за будь-яких погодних умов. Але, здається, я, на диво, ні на хвильку не пошкодував, що нині за ілюмінатором не екстремальні умови — 60 метрів вертикальної видимості і 400 метрів горизонтальної... І вам, як майбутнім пасажирам, не зичу саме такої видимості, такого випробування. Капітан же нашого літака переконував, що екіпажі компанії зовсім і не відчайдухи, а, мовляв, просто добре навчені. З 1993 року їх готують до цих польотів у Сполучених Штатах, на авіафірмі «Боїнг». Після української мови капітан перейшов на пристойну англійську. І цим дав зрозуміти, що, окрім матчастини, їхнього брата пілота ганяли в Америці із англійської.

Ще одна мовна деталь. Довгий час представники «Авіалінії України» та «Аеросвіту» говорили різними мовами. Тільки-но заходило про співпрацю — переходили на оту чудернацьку маразмадорську. І лише оце недавно нарешті порозумілися. Отож організували рейс на Угорщину спільно саме ці дві колись незрозумілі одна одній компанії. І, що тепер навіть їм самим дивно, — мають певний зиск від повітряного альянсу. Переваги — очевидні. Наші компанії пропонують своїм пасажирам цілий ряд знижок і всіляких пільг, а транзитним пасажирам не треба сушити голову, як, скажімо, добиратися з Києва кудись далі. Звісно, язик і з Києва виведе, але ліпше буде, коли ви вже наперед знатимете, що є зручні стикувальні рейси на Харків, Одесу, Львів, Дніпропетровськ, не кажучи вже про наше близьке і їхнє далеке зарубіжжя.

Ага, ось і воно — за вікном. І не таке вже, виявляється, й далеке — лише година тридцять льоту... Ще тридцять хвилин — і ми в унікальному угорському містечку Сентедре. Але це вже інша розповідь.

Віталій СОЛОНЕЦЬ.
Фото автора.

На борту «Боїнга» — посол України в Угорщині Орест Климпуш (праворуч), представник авіакомпанії «Аеросвіт» в Будапешті Михайло Мосюндз та голова спостережної ради компанії Леонід Погребняк

Оголошення

У номер

✔ Житомир

У Верхівню, де «Лувр високий»

В обласному центрі відкрито виставку місцевих художників, присвячену 200-річчю з дня народження Оноре де Бальзака. Перед цим вона експонувалася у Верхівні Ружинецького району, де проходило свято «Весна Прометея», що зібрало дві з половиною тисячі гостей. Написано ці картини теж там, у Верхівні, куди на початку травня на деякий час перебралися вісім художників. Щоб відтворити красу цих чудових місць біля колишнього палацу, що видався Бальзаку «Лувром високим» і де народилося легендарне кохання французького письменника зі світовим ім'ям і графині Евеліни Ганської.

Народний депутат України Юрій Єхануров, за сприяння якого відбувся цей захід, сподівається, що надалі такі травневі пленери стануть традиційними. Є надія, що за участю французького культурного центру цю виставку зможуть побачити кияни.

✔ Вінниця

Безробітних виручає... сапа

10 тисяч безробітних із 45 тисяч, зареєстрованих на Вінниччині, мають можливість отримати тимчасову роботу. Обласний центр зайнятості населення уклав більш як 600 угод із підприємствами, господарствами та організаціями на проведення громадських робіт — упорядкування придорожніх лісосмуг, благоустрій територій, обслуговування самотніх людей похилого віку тощо.

Найбільше безробітних — понад тисячу осіб — подалися на село доглядати посіви цукрових буряків. Для прикладу, в НВО «Артеміда» Калинівського району із 200 гектарів цукристих майже половину доглянуто безробітними. За один гектар прорідженних та перевірених (двічі) площ посівів їм належить по 50 кілограмів цукру (у деяких господарствах — 100 кг) та по 200 кг зерна. Хоча оплати доведеться чекати до осені, однак люди й тому раді: все-таки це краще, ніж сидіти склавши руки.

✔ Миколаїв

Акція облради: «Допоможемо дітям»

Півроку минуло відтоді, як Миколаївська обласна рада започаткувала благодійницьку акцію «Допоможемо дітям». Сьогодні можна сказати, що вона знайшла підтримку багатьох колективних та індивідуальних спонсорів. А в результаті Очаківській, Широколанівській, Володимирівській, Степівській, іншим школам-інтернатам для дітей-сиріт надається постійна допомога продуктами харчування, одягом та взуттям, прально-миючими засобами, коштами й будматеріалами, транспортними засобами тощо. Особливо небайдужі до потреб дітей-сиріт облдирекція Укрсоцбанку та Першого Українського банку, Миколаївська митниця, Управління магістральних газопроводів, фірми «Аура» і «Кредо», порт «Очаків».

✔ Рівне

Не підрізайте орлу крила...

У Парку Молоді, що у Рівному, відкрито пам'ятний знак «Загиблим у локальних війнах». Ідея його встановлення належить обласній організації Спілки ветеранів Афганістану, яку очолює Микола Ражик. Втілити її у життя допомогли Рівненська міська рада і, звичайно, автор проекту Микола Сівак за сприяння Володимира Пєтухова. Пам'ятний знак — орел з підбитим крилом, що падає в ущелину, — нагадує колишніх воїнів-«афганців», які повернулися на батьківщину понівечені фізично і морально. Тих, хто не прийшов з тієї страшної війни, тільки на Рівненщині 105...

Фото Олександри ЮРКОВОЇ.

Експозиція — клас, а в полі — атас

Виставки

(Початок на 1-й стор.).

Цього разу вітчизняні учасники (у Чубинське їх зазвичай з'їжджається більше, ніж іноземців) привезли експонати, якими дивуватимуть один одного та відвідувачів. Як і годиться, аграрний потенціал складається з борон, тракторів, сівалок, крупорушок, комбайнів, вироблених на вітчизняних підприємствах, з голів племінної худоби, відгодованих на вітчизняних пасовищах.

Під час роботи виставки на спеціально відведеному сорокагектарному лані мірятимуться силами сільгоспагрегати від ВАТ «Харківський тракторний завод», ВАТ «Одесасільмаш», американських фірм «Кательпілер» та «Джон Дір».

На справжніх, невиставкових, полях нинішнього сезону у загальнодержавному масштабі жниватиме лише 56% комбайнів від технологічної потреби. Деінде, не виключено, у справу підуть неекспозиційні серпи та коси. Не сталося дива і з виробництвом 200 зернозбиральних «Ланів» та «Славутичів». Саме таку їх кількість збиралися видати «на-гора» до жнив. Але уряд як наполягав їх виготовлення, так і не профінансував.

Отож покладатися, як і торік, доведеться на рятівний фактор, що зветься хліборобським обов'язком. Справжній землероб, тобто товаровиробник українського загартування, вже давно опанував технологію жнивування без техніки і «горючки». І за жодних негараздів збіжжя на ланах не залишить. На це, схоже, сподіваються і в Мінагропромі — прогноз на зерновий вал-99 у 31,5 млн. тонн там поки що ніхто не переглядав.

Щодо «Агро-99», то в МінАПК доцільність проведення виставки напередодні жнив прокоментували так: керівник господарства «побачить, що є, збере врожай прийде купувати». За цією логікою село вже давно переозброїлося б. Але колективним господарствам, 93% яких офіційно вважають банкрутами, оновлення знарядь виробництва навряд чи по кишені.

Галина КВІТКА.

Колаж Ганни ГАЛУЗИНСЬКОЇ.

Трансген крокує країною

Вчений-біолог закликає остерігатися модифікованих сортів картоплі

Аномалії

Городники переймаються: як боротися цього літа з колорадським жуком. Не раз доводилося чути, нібито вчені вивели такий сорт картоплі, що діє на шкідника мов отрута, а тепер ледве не на державному рівні саме у нас збираються культивувати диво-бараболю. Мало того, декому наче вдалося вже її роздобути — «по блату» — і висадити.

— Справді, така картопля вже є, — сказав доктор біологічних наук, професор Дніпропетровського аграрного університету **Микола РЯБЧЕНКО.** — Після тривалих досліджень американським ученим вдалося сортам «Суперіор», «Атлантик» та «Рассет Барбанк» прищепити здатність самостійно захищатися від жука. Це все зроблено на генному рівні. Тепер ці сорти містять природний екзотоксин, що його виробляють специфічні бактерії. Він і сприяє нагромадженню в листі картоплі отруйних речовин, які згубно діють на ферменти травлення і гемолімфу колорадського жука. «Хижак» повільно вмиратиме. А якщо й виживе, то потомство його неодмінно втратить видові морфо-генетичні властивості, стане мутантом. Адже картопля, про яку йдеться, — генетично модифікована, трансгенна.

— Нарешті! Одначе жук понадгризає ще молоденьке листя.

— З картоплею нічого не станеться, вродить. Тут інша проблема: чи не зашкодить трансгенна бульба людям?

Будь-яке втручання в рослини на генному рівні не може не викликати змін у плодах цих рослин. І не треба сумніватися, що бульби, як і листя, — а може, ще й у більшій кількості, — міститимуть шкідливі речовини. До того ж такі — і це вже зрозуміло біологам, — які вражатимуть не органи травлення, а людську кров. Це надзвичайно небезпечно. Мало хто береться передбачити, чим обернеться для людей вживання такої картоплі. Моїх колег-біологів непокоїть навіть використання її як корму для худоби!

— А чому тоді почали вирощувати таку картоплю на ділянках Бородянської дослідної станції?

— Проходить експеримент. Наскільки мені відомо, картоплю трьох сортів групи «Новий лист» від фірми «Монсанто» завезли в Україну з Канади для сортовипробування. Після лабораторних досліджень так і має бути. Непокоїть інше: чому саме на наших землях масштабно здійснюються ці експерименти? І як могло статися, що, попри відсутність достеменних даних про дію та вплив введених в рослину компонентів на організм людини, експериментальні сорти повсюдно вже широко рекламуються?

— Цікаво, а чи рекламується й заохочується вирощування такої картоплі там, звідки нам її завезли?

— Її вирощують на незначних площах тільки з метою експерименту. Якщо казати про Західну Європу, то тамтешні «зелені» за підтримки громадськості домоглися заборони вирощувати городньо-овочеві культури, які містять отруйні речовини для шкідників.

Думаю, не варто забувати отієї дідівської науки, що найпоживніше яблучко — з черв'ячком. Саме час боятися, як ладану, чистих і привабливих, без жодної бур'янини полів та садів. Адже шкідники обминають отруєні хімікатами рослини і їх плоди. І чи ми й далі споживатимемо наскрізь захімізовані банани ще позаторішніх урожаїв, майже воскові яблука з чужих садів та добровільно віддаватимемо себе на поталу найдраматичнішим експериментам кінця XX століття, залежить тільки від нас самих.

Ніна ТИТОВЕЦЬ.
Дніпропетровськ.

Спорт

Друга ліга «Кристалу» не з його гаманцем

У Луцьку відбувся фінальний турнір першості України серед аматорських команд. У фінальному матчі зустрілися переможці групових турнірів — «Динамо» (Львів) та «Кристал» (Пархомівка). Перемогу з рахунком 1:0 одержали львів'яни, в яких на 44-й хвилині відзначився Багдай. У матчі за третє місце команда ДПЗ (Варва) з рахунком 6:3 обіграла «Троянду» з Гіркої Полонки.

Команди «Динамо», «Кристал» та ДПЗ отримали право виступати в другій лізі українського футболу. Але керівництво й меценати «Кристалу» повідомили, що у них немає коштів для утримання команди в ранзі майстрів. І право підвищитися у класі отримають або харківський «Арсенал», або СВХ «Даніка» з Сімферополя.

До речі, на раді Професійної футбольної ліги України ухвалено рішення: змагання команд другої ліги в сезоні 1999/2000 років проводити у... чотири кола. Всі заявлені команди у цьому турнірі буде розбито на 4 групи по 9 — 10 клубів у кожній.

У вищій лізі стартують 16 команд, а в першій — 18. Команди, які за підсумками сезону 1999/2000 посядуть місця у вищій лізі з 13-го по 16-те, залишать її, а їхні місця займуть два найкращі клуби першої ліги. Другу лігу залишать також чотири клуби, які займуть 15-те — 18-те місця. І в сезоні 2000/2001 років у вищій лізі вже гратиму тільки 14 команд.

На раді ПФЛ було обнародувано і план-календар першого кола чемпіонату 1999/2000 років. Команди вищої ліги мають стартувати 12 липня, а фінішувати 7 листопада, першої ліги відповідно 25 липня та 29 жовтня.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200579.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311103.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України